

Jernbane-Bladet

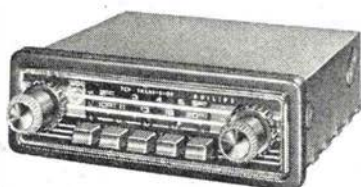
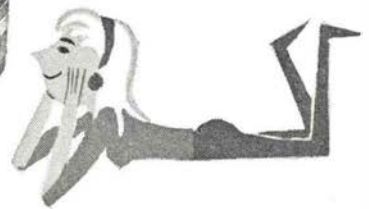
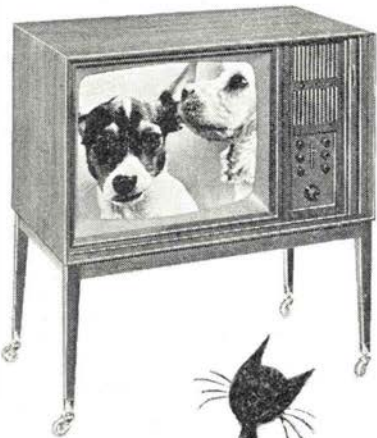
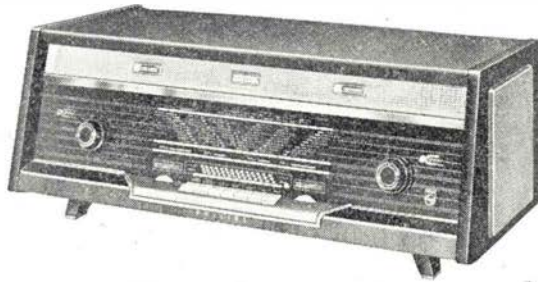
JULEN
1960

SKAB
HYGGE
SKAB

GLÆDE

*Moderne radioer - Fjernsyn -
Båndoptagere - Grammofoner - Transistormodtagere - Autoradioer*

-køb **PHILIPS**

Jernbane-Bladet

Redaktion og ekspedition:

Stationsmester

H. E. Rybro, M. D. F. (ansvarhavende)

Bernhard Bangs Alle 39, København F.

Telefon Fasan 4091

Redaktionssekretær:

Togbetjent V. Jonvald - Hvidovrevej 258

Tlf. 78 36 42

Jylland-Fyn's kontor:

Egevang 6te. - Vejle - Telf. 4506

Udkommer een gang om måneden.

Abonnement

9 kr. årlig.

Girokonto 600 82

Medlem af

International Tidsskriftsfederation

**MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER**

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Bogtrykkeriet »Centrum«

DECEMBER 1960

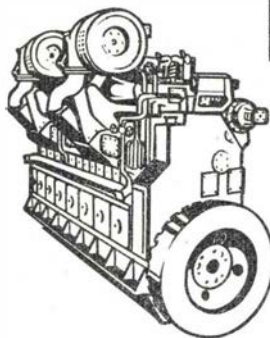
Dette nr. indeholder:

	side
Det private initiativ	275
Månedens emner	277
Vi har modtaget - Sagt og skrevet	279
Mens vi venter på tog	280
Vandretur langs Kalvehavebanen	283
Erindres det	285
Det er ikke alle, der ved	287
En rigtig jernbanemand	289
Papbilletten fylder 125 år	291
Lemvig havnebane	293
Struer Jernbane-Orkester	295
Amtsbanerne på Als	296
Farvel til fynske roebaner	301
Nordfynske jernbaners lok	303
Automatisk styring af toggangen	303
Måneds magasinet	308
Privatbane nyt	309
Model jernbane	309
Foto hobby	315
Personalía	317
Forenings nyt	317
Bog anmeldelser	319
Juleknas	320
Forsidebilledet: Gribskovbanen. Foto: V. Johansen.	

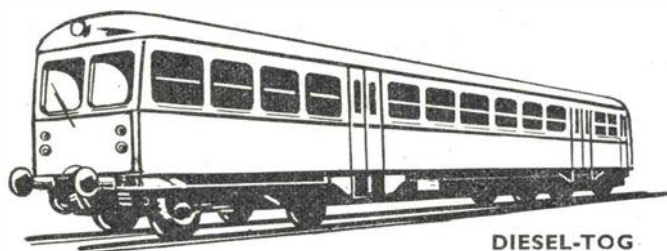
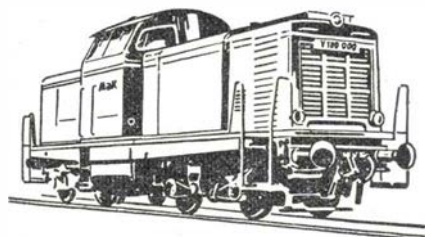

MaK

DIESEL-HYDRAULISKE
LOKOMOTIVER

SKIBS-
DIESEL-MOTORER

DIESEL-TOG

GENERALREPRÆSENTATION:

IVAR BERTELSEN

CIVILINGENIØR DR. TECHN.

H. C. Andersens Boulevard 20 . Kbhvn. V . Tlf. Byen 6045 - 6085 - Telex 5746

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigaretter - cigaretter

Dag- og ugeblade

Rejselektüre

Husk også kioskerens store udvalg i

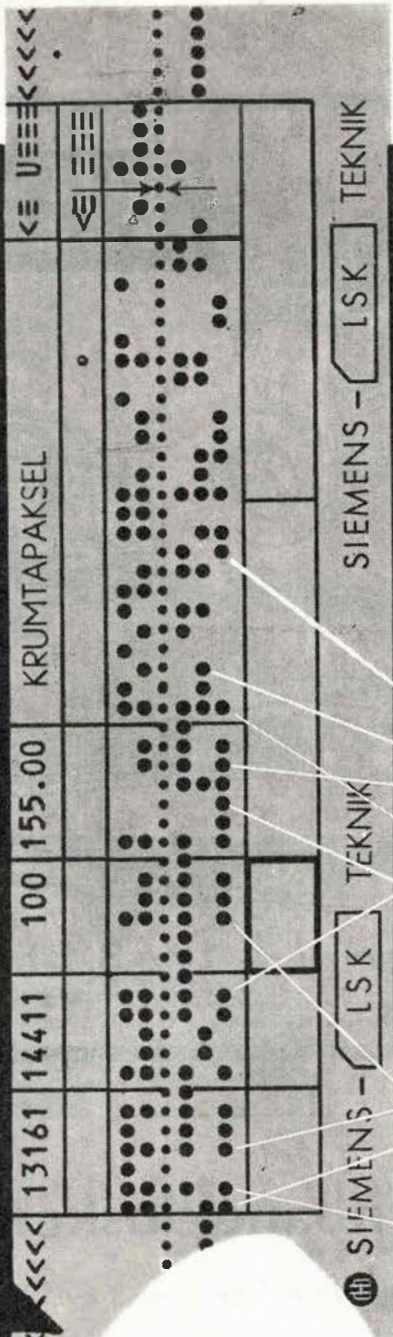
julehæfter

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

i Danmark

SIEMENS
SELEX

Administration

Produktion

Salg

Selekerende Datafordelingssystem

til løsning af administrative
og organisatoriske problemer

Intern kommunikation med moderne fjernskrivere

Datatransmission med fejldetektering over fjernledninger

FABRIKAT: SIEMENS & HALSKE AG
BERLIN - MÜNCHEN

DANSK SIEMENS AKTIESELSKAB

Blegdamsvej 124 · København Ø. · Central 8448 · Telex 2313

Det private initiativ

STATSDRIFT CONTRA PRIVATDRIFT

Man lovpriser og fremhæver det private initiativs fordele og velsigelser, for derved at bevise det offentliges uduelighed til at igangsætte og drive virksomheder. Særlig ofte hører man det, når talen er om Statsbanerne, der som bekendt er den af alle vore offentlige virksomheder, der oftest må stå for skud. Hvad der så end kan være årsagen dertil, da det sikkert er den mest fornuftigt drevne: *De skulle bare drives af en privat mand*, hedder det, eller: *Det skulle bare være en privat forretning, så ville det gå meget bedre, o.s.v.* Man fremhæver de enkelte større foretagender, som er skabt og drives med held af private selskaber, og mener, det er helt galt, at stat eller kommune driver baner, sporveje, bil- og skibsruter, gas- og elværker o. l. Lad det private initiativ komme til, hedder det, og nægtes kan det ikke, at private foretagender undertiden er såre vellykkede og drives med stort udbytte.

Den private virksomhed, der jo altid er skabt for at tjene penge, kan til enhver tid sætte ind, hvor der er chance for profit. Den kan uden vrøvl slå konkurrenter ud og kan indlade sig på mindre sikre foretagender, der giver vældige fortjenester, hvis de går godt. De offentlige virksomheder er jo i modsætning dertil ikke anlagt med det

formål at trække flest mulige penge ud af folks lommer, men for at yde en ønskelig eller tiltrængt service på de bedst mulige vilkår, selv om det ikke kan blive noget lukrativt foretagende. Dette er forskellen og vil altid præge de direkte driftsresultater.

Man hører derimod ikke noget om det hellige private initiativ, når det går galt. Hvor mange formuer er der ikke sat over styr ved privat initiativ? Hvor mange ulykker, sorger og tragiske menneskeskæbner har det ikke forårsaget? Og hvilken sum af nød og elendighed har ikke ofte været følgen? Men den slags hører man ikke om i denne forbindelse. Man ser kun de store blomstrende virksomheder og siger: Se der, sådan går det, hvor det private initiativ kommer til.

Et af den senere tids største og smukkeste frembringelser ved privat initiativ er luftfartselskabet SAS. Et vældigt foretagende til gavn og glæde for de skandinaviske lande, en god reklame udadtil og et bevis — ligeledes udadtil — for det

gode og fornuftige samarbejde mellem de pågældende lande. Men noget lukrativt foretagende synes det ikke at være, selv om det private initiativ har haft frie hænder. Antagelig i højere grad end ønskeligt. I hvert fald er det, efter meddelelser i dagspressen, tydeligt, at selskabet er ved at køre fast og skal bruge nogle hundrede millioner for at kunne fortsætte. Og det er millioner, som kun kan skaffes gennem staterne. Hurtigere end ventet er det forhold indtruffet, hvorom JERNBANE-BLADET i en artikel om luftfarten i maj måned d. å. skrev: ... man må forudse det tilfælde, at om få år vil selskaberne køre fast. Så får vi historien om jernbanerne om igen. Man vil ikke mere yde de vældige tilskud til private foretagender, og man vil alligevel ikke undvære luftfarten. Altså bliver der ikke anden udvej, end at staterne overtager denne.

Det kan være udmærket med privat initiativ, men når den skal udfolde sig for statens penge, vil de fleste nok finde det betænkeligt at fortsætte, uden at staten får hånd i hanke med sagen og bestemmer, hvor mange penge det vil være forsvareligt at risikere i hvert enkelt tilfælde samt påser, at de penge, der ofres, ikke kommer til at stå i urimeligt forhold til den eller de fordele, borgerne kan have deraf. Altså, skal staten — i dette tilfælde de tre stater — betale, må det også være dem, der bestemmer.

Som også anført i den ovenfor nævnte artikel, tales der uofficielt om den mulighed, at luftfarten skal slås sammen med de pågældende landes statsbaner for derved at koordinere trafikken på et fornuftigt plan. Noget vil der ske. Tiden vil vise hvad og hvordan. Aros.

Resturant »På Fortovet«
og baren på Østerport station
anbefales
POUL GUDMANN

DSB's HURTIGSTE FÆRGE

er malet med HEMPEL'S

DSBs nye hurtig-sejlende færge »PRINSESSE ANNE-MARIE« er nu indsat på Kalundborg—Århus overfarten. Med sine 2 B&W dieselmotorer, ialt på 11.200 hk, vil færgen kunne gøre en fart på ca. 21 knob. Med servicefarten på ca. 18 knob varer sejlturen ca. 3 timer; rejsetiden Århus—København og vice versa bliver således knap 5 timer. Som bilist vil man — sammenlignet med turen over Storebælt — kunne spare ca. 350 km på en returrejse. M/F »PRINSESSE ANNE-MARIE«, der har plads til 1500 passagerer og ca. 100 biler, vil kunne udføre 3 dobbeltture i døgnnet. Færgen, der er bygget på Aalborg Værft A/S, vil blive hilst velkommen som endnu en forbedring i rejseforbindelserne mellem Jylland og Sjælland.

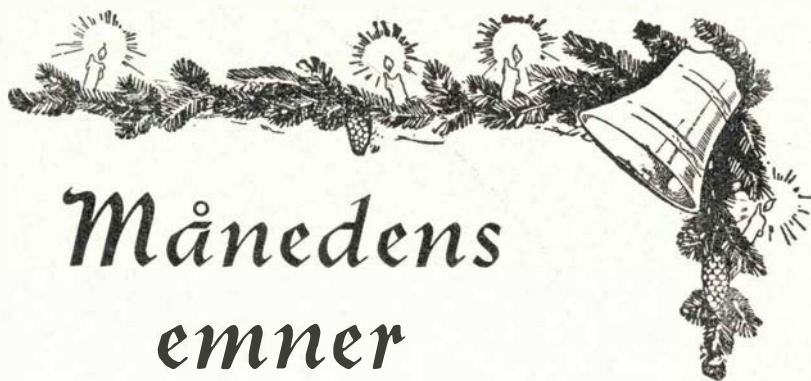

Hempel's Skibsfarver

Dansk Skib · Dansk Værft · Dansk Skibsfarve-System

er søstærke

Månedens emner

Humør i lyntog

Det skal villigt indrømmes, at noget af det mest irriterende, man kan komme ud for, er at være tvunget til at opholde sig sammen med et selskab af glade og lystige mennesker, der er een fremmede og måske endda berusede, når man selv er pinlig ædru og ovenikøbet lidt sur i masken. Har man selv prøvet noget sådant, forstår man så udmærket den mand, som for kort tid siden sendte en klage til generaldirektoratet over forholdene i et lyntog, den pågældende havde været med. Naturligvis er det utilbørligt at opføre sig, så man er til gene for sine medmennesker. Men set fra en anden side er et tog jo da heller ikke nogen kirke eller lignende højtideligt sted, som kræver absolut stilhed og andagt.

Hvad hver især finder passende eller upassende, er nok så meget afhængig af vedkommendes eget gemyt og sindstilstand, som af hvad der i virkeligheden sker. Ligefrem fuldskab kan naturligvis ikke godtages af nogen, men om noget sådant har der næppe været tale ved pågældende lejlighed, og hvor er grænsen for, hvor meget der bør drikkes? Det viser sig først, når grænsen er overskredet, og folk er blevet mere oprømte og støjende end andre synes om. Men dette kan et selskab af yngre mennesker meget ofte blive, selv om de slet ikke har fået spiritus. Og hvem der har prøvet det ved, hvor

håbløst det er at forsøge at dæmpe dem ned.

Skal der være servering i disse tog, skal der også sælges noget. Det er jo det, spisevognsselskabet er lagt an på, og tjeneren skal sælge noget for at tjene sin løn. Derfor siger han ikke nej, hvis en rejsende ønsker mere end en genstand, og han har ingen ret til at nægte servering, sålænge han ikke kan konstatere beruselse. Men hvornår kan noget sådant med sikkerhed konstateres? Man kan jo ikke lade afholde spiritusprøve. Og hvad kan togbetjeningen gøre, sålænge medrejsende ikke personlig generes? Det er ikke klaret ved, at en enkelt rejsende siger: Det irriterer mig, at de der ved siden af sidder og morer sig og laver sjov. Måske andre finder behag i at se og høre på dem og synes, det er dejligt med noget godt humør. Tilværelsen kan snart blive trist nok.

Hele miseren skyldes vel denne gang som tidligere ene og alene det forhold, at man tager flere med i lyntogene, end der er plads til. Dette forringer eller helt ødelægger bekvemmelighederne og behagelighederne for alle rejsende samt skaber dårligt humør og dårlig reklame for Statsbanerne. Hvor der er trængsel, dominerer de frækkeste.

Rejse Per.

Støj fra diesel-loko

Der er den ulempe ved dieselmaskiner som trækraft på jernbaner, at de frem-

bringer en støj, som er til betydelig gene på banegårde, ved forbikørsel i bebyggede områder og i køretøjernes førerrum. Dette er man opmærksom på overalt, hvor dieseltrækraft vinder frem, og man har fornylig afholdt en prøve på en schweizisk banestrækning for at måle og analysere støjen fra forskellige typer og størrelser af diesel-loko. I prøven deltog loko fra Tyskland, Frankrig, Italien, Schweiz og Holland, og eksperter målte den frembragte støj ved forskellige hastigheder af såvel maskine som tog og ved forskellige belastninger. Selv om der ikke forlyder noget direkte derom, må det vel være formålet med prøven, at man vil mobilisere alle eksperter om den opgave at finde midler til at begrænse støjplagen.

Fra folketinget

Det nyvalgte folketing fortsætter på en række områder, hvor det gamle slap taget. I finansudvalget kan der i den kommende tid ventes behandlet adskillige af de forslag, som ikke kunne gennemføres inden valget, og i folketingssalen skal medlemmerne beskæftige sig med adskillige lovforslag, der ikke tidligere kunne føres frem til afgørelse, men som ministrene nu betragter som hastesager.

Mange havde ventet, at spørgsmålet om indførelse af kildeskat skulle aktualiseres straks inden for den nye regering. Men det synes ikke at blive tilfældet. Dels er de interne overvejelser og undersøgelser i et ekspertudvalg endnu ikke sluttede, dels vil det tidligst være praktisk at gennemføre kildeskatten fra 1. januar 1962. Om den så kommer til den tid, ja, det vil foreløbig stå hen i det uvisse. Det afhænger af den politiske udvikling i folketinget.

Trafikminister Kaj Lindberg møder med forslaget om udbygning af det storkøbenhavnske S-banenet for ialt ca. 150 mill. kr. Det er planerne om Lundtoftebanen, Hareskovbanen og Køge Bugt-banen, som hermed atter præsenteres for folketingets medlemmer. I regeringskredse regner man med, at udvalgsdrøftelserne nu kan fremskyndes, så der inden alt for længe kan træffes en positiv afgørelse.

*En glædelig jul og et godt nytår med tak for hjælpsomhed
og godt samarbejde i 1960.*

1/2 JERNBANEREKLAMEN

UNISTEEL til busser og lastvogne er opbygget omkring en stålkarkasse, der forener en forbløffende slidstyrke med en enestående komfortabel og stabil kørsel.

Loven kræver mindst 1 mm mønster på dæk

Vi har modtaget . .

Tydlig skrift

Fra tid til anden fremkommer der klager over, at underskrifterne på skrivelser fra offentlige institutioner er ulæselige, og fra tid til anden ser man i dagspressen, at ministerierne har indskærpet gamle bestemmelser om at anvende tydelig underskrift eller supplere med stempel. (En udvej for de der ikke kan skrive deres navn læseligt). Inden for DSB kunne tydelig underskrift også i mange tilfælde være ønskelig. Men det bør ikke glemmes, hvis det drejer sig om en håndskrevet meddelelse, sådanne anvendes jo ofte ude i driften, at det ikke er tilstrækkeligt, bare underskriften kan læses, det, der er underskrevet, skulle gerne kunne tydes uden besvær. Navnlig sløses der tit med tallene. Og huskes bør det også, at det vigtigste formål med at skrive noget er, at det skal læses, og læses uden misforståelse. En flot og elegant håndskrift er ikke nær så vigtig som en letlæselig, selv om den fremtræder mindre elegant.

Jes.

Hold gryden i kog

Der er lang tid til 1. oktober, til hvilken tid man i henhold til loven kan vente tjenestemandslønningerne reguleret i forhold til de almindelige lønninger i private virksomheder. Lønninger der stadigt stiger i hurtigt tempo. Man hører jo almindeligvis mest tale om de lønstigninger, der gennemtvinges ved strejker, men man kan roligt regne med, at lønstigningerne er endnu større de steder, hvor der ikke strejkes. Medregnet de overenskomster der endnu forhandles om, vil den almindelige lønstigning i løbet af de sidste to år uden al tvivl være nået op på mindst 20—25 %. Dette er altså, hvad tjenestemændene skal have for at være på lige fod med andre. Egentlig burde tjenestemændenes løn forlængst have været reguleret, der er jo ingen mening i, at de altid skal være flere år bagefter. Der er da også stillet en tidligere regulering i udsigt (april), end det i

loven fastsatte, 1. oktober, men man kan ikke købe noget for gode udsigter, og hvis sagen ikke bliver holdt varm, går det lettest sådan, at tjenestemændene igen bliver holdt hen med snak og valne løfter om »en endnu mere fordelagtig regulering, når man venter til oktober.«

Derfor bør tjenestemændene holde deres organisationer til vinden, så de ikke lader sig snakke for, men kræver realitetsforhandlinger sat igang snarest med det formål at få gennemført en lønregulering pr. 1. april med tilbagevirkning fra oktober.

Gryden skal holdes i kog, ellers går det ikke.

H. M. J.

Sagt og skrevet

I et blad DANSKEREN, der udkommer i Göteborg, for danskere i Sverige, har vi fundet følgende:

Kolde bajere i toget

Den service, der udvises af konduktorerne i togene på strækningen Vejle—Herning, må absolut betegnes som værende ud over det almindelige, dersom man skal tro en beretning i »Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning«. Bladet beretter om to göteborgere, der i Vejle løste billet til Herning. Under togrejsen blev de to svenskere torstige (hvilket jo hænder af og til), og da konduktøren gik gennem toget, spurgte de, om der var restaurationsvogn i toget. Konduktøren beklagede i yderst høflige vendinger, at det var der desværre ikke.

— Det var kedeligt, sagde svenskerne, for vi kunne godt tænke os en kold dansk øl lige nu.

Da toget havde kørt en 20 minutters tid, kom konduktøren atter ind i kupeen til de to svenskere. Han havde en avispakke under armen og gav den til svenskerne. Da de åbnede pakken, var de ved at tabe både næse og mund, for i pakken var der to delvis kolde danske pilsnere. De tænkte dernæst på, at man i Sverige kan blive tiltalt for at drikke øl i en togkupe eller på åben gade!

Bladet slutter overordentlig elskværdigt med at skrive, at sådan service finder man kun i Danmark.

Der er vel ingen tvivl om, at den pågældende togetjent ikke kunne forudse, at hans velvilje overfor de to svenskere skulle resultere i presseomtale i et forende svensk blad, og bladet DANSKEREN fastslår, at denne togetjent har udvirket en så værdifuld turistreklame for Danmark, som ingen turistbrochure kan gøre bedre.

Til og fra læserne

Med dette nr. sluttet bladets 17. årgang, og redaktionen siger hermed tak til de efterhånden mange medarbejdere og læsere, der også i det forløbne år har sendt artikler og billeder til bladet. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at der blandt disse findes ikke så få, der ikke er aktive jernbanefolk, men for jernbanerne i sin helhed kan det kun være en glæde, at der stadig findes en stab, der er endog meget levende interesseret i jernbaner og er med til at reklamere for banernes benyttelse og bevarelse.

Da klichématerialet til bladets forside Erling Nederland tegnet et nyt moderne og mere realistisk »hoved« til bladet, som dermed vil komme til at stå godt til forsideannoncerne, som firmaerne gør meget for skal præsentere sig så tiltalende som muligt.

Redaktionen vil selvfølgelig fortsat gøre sit bedste for at gøre bladets indhold så levende og læseværdigt som muligt.

Glædelig jul og godt nytår!

Redaktøren.

Vær venlig

Har De gamle køreplaner, lomme, rejseplaner, tjeneste o.s.v. Alt har interesse til mit arkiv. Jo ældre, jo bedre. *Hans Jørgen Pedersen, Estersvej 10 a, Hellerup.*

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens
Restaurant

KØBENHAVN

Central 1232

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler
Kulturfilm
Musikfilm
Tegnefilm

— vi har cinemascope
Central 13540

Karolines juleønsker . . .

Nu får jeg ikke fred ret meget længere, det er jeg klar over. I dag har vi den 16., så er der kun otte dage til jul, og hun har endnu ikke forklaret mig, at det er på tide at tænke på julegaver. Men det kommer. Hun går snart til aktion, det er sært, at hun har kunnet holde sig så længe. Jeg tror, det sker nu i løbet af nogle minutter. Puh! jeg kender rummelen, hele rummelen fra ende til anden, og jeg er træt og ked af hele komedien. Jeg har det ikke som børn, der helst vil høre de eventyr, de kender, og helst vil lege den sædvanlige leg. Ærlig talt, jeg ville gerne til en afveksling have lidt forandring på legen. Og jeg synes, at Karoline, der så sandelig ellers ikke mangler ideer, nok skulle kunne finde en anden måde at snakke julegaver på. Men æw! Det kan hun altså ikke.

Nu om lidt, når jeg er lige ved at falde i søvn — jeg skal nemlig have en ordentlig middagsøvn, eftersom jeg skal have tjeneste hele natten — så kommer hun ind med en mine, som om hun lige havde gjort en overraskende opdagelse, og siger: Nu er det jo snart jul igen. — Svært så hurtigt et år går. — Jeg synes næsten, det lige har været jul. — Har du tænkt på, hvad du ønsker dig som julegave.

(Det interesserer hende ikke det ringeste, og hun regner med, at jeg vil sige, jeg ikke ønsker noget).

— Hvis ikke der er noget særligt, du har tænkt dig, så synes jeg, vi i fællesskab skulle købe — — —

Ind imellem skal jeg så svare det samme, som jeg altid har svaret. Og så har hun fundet på et eller andet komplet meningsløst, som hun vil, vi skal købe. Hvis jeg så ikke, enten straks eller efter kort overvejelse, synes det samme, taber hun straks humøret og går og er mut, indtil jeg — for husfredens skyld — kommer i tanker om, at det i grunden var en god idé. Jeg kender hele komedien fra ende til anden. Jeg gider ikke lege med mere. Guderne må vide, hvad hun finder på denne gang? Jeg er ligeglad, bare hun ville rode med det selv og lade mig være udenfor. Men jeg skal absolut slæbes med i det, det er det, der gør mig gal i hovedet. Det er julestemning. — Så, nu kommer hun. Jeg tænkte det sgu nok. Men jeg er træt af legen. Jeg kender den for godt. — ororork — ororork —

? ? ? ? —

Hvorfor siger hun ikke noget? — Det var dog mærkeligt! — Det hører ikke med til legen. Men kan hun holde kæft, så kan jeg også. Jeg sover bare, så kan hun stå og glo, så længe hun vil. — — — Det er jo ikke til at falde rigtig i søvn, når jeg ved, hun står og glor på mig. Det er dog det værste, jeg endnu har været udsat for. Ja, ja. Men jeg skal nok holde ud — ororork — ororork. — Nu begynder det snart at blive mystisk. Jeg må lige dreje mig lidt i søvne, og med en arm over ansigtet kan jeg nok lige kigge lidt og se hvad hun laver. — Hvad f . . . . ? Hun

er her jo ikke. Det er dog det frækkeste. Så har hun altså bare lukket døren op og lige så stille lukket den igen og listet væk lydlost. — Og her har jeg ligget og spildt min hårdt tiltrængte middagsøvn ved tanken om, at hun stod og så på mig. Det er da også til at blive gal over. — Hvor mange mon klokken er blevet? Jeg må hellere se efter.

»Er du allerede færdig med at sove?« Det gav et sæt i mig af forskrækkelse. Nu har hun så igen lusket døren op og listet sig ind. Hun går mig snart på nerverne.

»Jeg kiggede ind for lidt siden, da sov du så godt. Det er så rart, når du kan få sovet noget, inden du skal på nattjeneste.«

»Jeg har ikke sovet noget endnu. Jeg var lige ved at falde i søvn, da du vækkede mig.«

»Jeg vækkede dig ikke, du lå med åbne øjne, da jeg kom. Du har også sovet. Du snorkede.«

»Sludder. Jeg snorker jo aldrig, efter hvad du selv siger.«

»Du plejer heller ikke at gøre det, men denne gang gjorde du det.« — Hun smilede så sært underfundigt. Jeg er næsten sikker på, hun havde luret mig. Men —

»Hvis jeg har snorket, så har det været, fordi jeg drømte så fælt.«

»Drømte du slemt? Hvad var det da om?«

»Det var nærmest mareridt.«

»Fortæl mig hvad det var.«

»Jeg syntes, vi var ude at købe julegaver. Og vi købte og købte i det uendelige. Altsammen noget bras, som vi ikke havde nogen som helst brug for eller fornøjelse af, og vi blev ved at købe, indtil vi slet ingen penge havde at leve for i julen.«

»Du skal ikke være bange. Mor her holder orden i økonomien, og jeg har bestemt, at i år vil vi kun købe noget, som kan forsøde tilværelsen i selve juledagene.«

»Du er en perle, Karoline, kom her,« jeg rakte en hånd ud efter hende, »og fortæl mig, hvad du allerhelst vil have, jeg skal give dig i julegave.« lady.

Kvinde, gab aldrig, selv når din mand fortæller den samme vittighed for syvogtyvende gang.

„De Danske Østersøfærger“

Restaurationen

K. BJØRN JENSEN

GEDSER

Werner Schwartzlose

LASTPALLER

i enhver udførelse

ULLERSLEV KASSER

til intern og extern transport

PAKKASSER

til ethvert formål

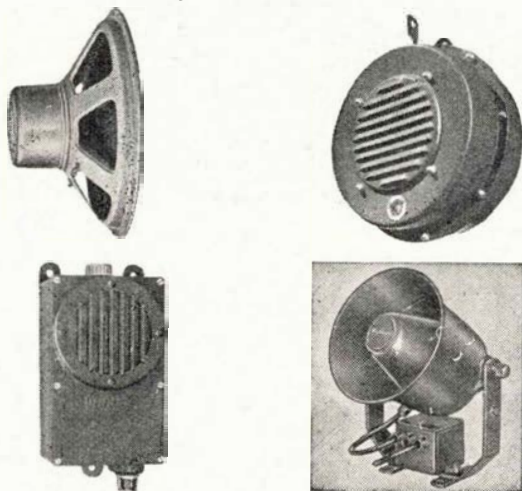
AKTIESELSKABET

Savmøllen i Ullerslev

FYN - TLF. 210

Peerless

HØJTTALERE

Et dansk verdensprodukt

VIKING

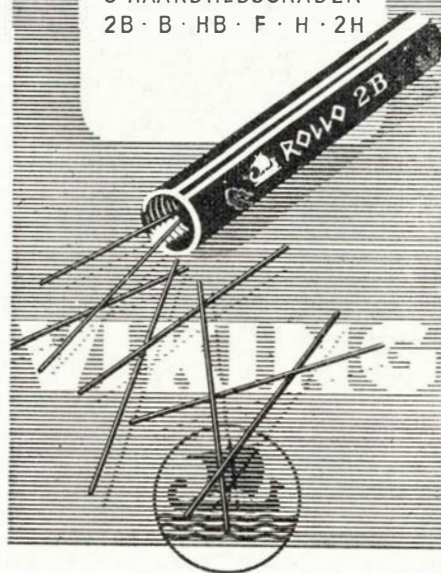
Blyanter
og farver
til alle formål

ROLLO

Stifter til Pencils

NO. 1008 ROLLO
Grafitstifter

6 HAARDHEDSGRADER
2B · B · HB · F · H · 2H

Økonomi på skinner

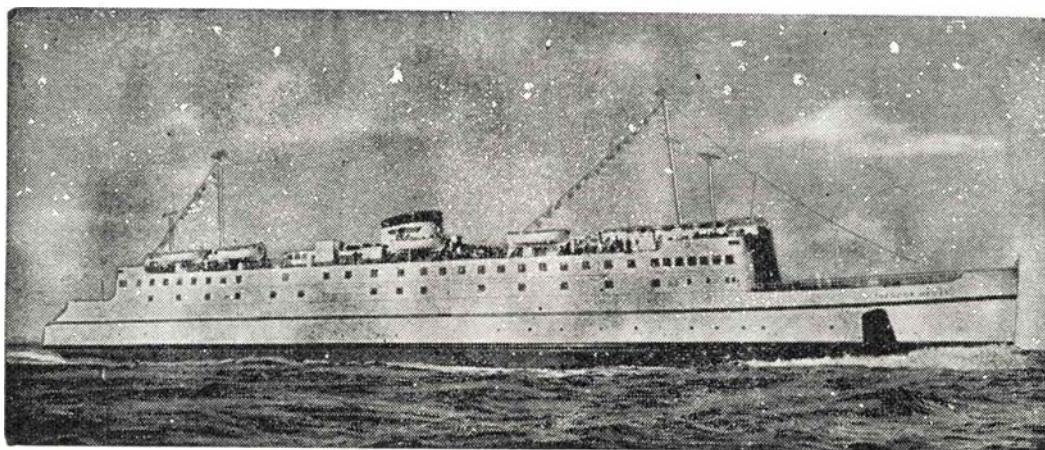
De første My-lokomotiver viste sig, efter DSB:s beregninger, at spare 678.000 kroner pr. stk. om året i forhold til modsvarende damplokomotiver. På grund af dette gode driftsresultat har NOHAB fået nye danske ordrer på diesel-elektriske NOHAB-GM lokomotiver. Den seneste bestilling på 45 stk. (litra Mx) er nu under leverance.

NOHAB-GM lokomotiverne fabrikeres af NOHAB i samarbejde med General Motors, USA. De leveres i forskellige størrelser med effekter fra 200 til 1950 hk.

NYDQVIST & HOLM AB • TROLLHÄTTAN • SVERIGE

Telefon 180 00, Telex 5284, Telegram NOHAB

Restaurationerne på færgerne
„DEUTSCHLAND“ og „THEODOR HEUSS“

*Indehaver:
Friedrich Stegmann*

*Grossenbrode Kai
Tel. 78*

Vandretur langs KALVEHAVEBANEN

En søndag i sommer foretog jeg sammen med en anden jernbaneven en vandretur langs et stykke af Kalvehavebanen.

Vi startede turen ved Vordingborg slotsstation. Her sås endnu GIV AGT skiltene ved en overskæring samt enkelte sveller, der var så rådne, at de ikke kunne tages op.

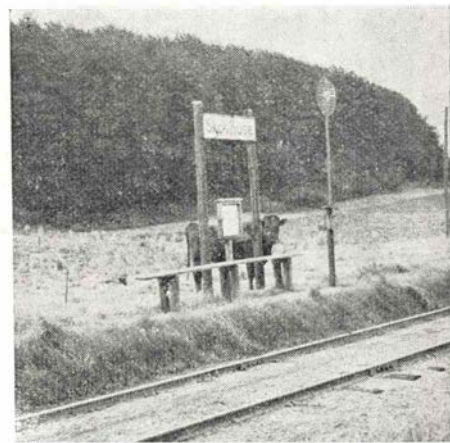
Fra slotsstationen til Nyråd er der lavet offentlig gang- og cykelsti på banedæmningen. Her er det tilsyneladende lykkedes at fjerne alle spor af banen, men ved nærmere eftersyn i det høje græs på skræningerne kan man endnu finde kilometerstencene fra KB.

De eneste spor af Florke trinbrædt var nogle pæle i jorden, men i Nyråd var både vachuset og stationsbygningen som dengang banen kørte. I stationen er der nu posthus, man kan stadig stå på perronen under skiltet NYRAAD og vente. Selv

det grønne afgangssignal på stationsbygningen er der endnu.

Det første stykke fra Nyråd gik også meget let og gennem en kartoffelmark kunne banen også følges, så pludselig var dæmningen væk. Et »hul« i en række træer i en bygmark 100 m fremme viste, at her fortsatte banen. Vi kom forbi mindestenen for ingeniør Valdemar Hvidt, der omkom ved en ulykke under banens bygning i 1897, og nåede frem til det hvide mærke før Bakkebølle. Her fandt vi et skinnesøm og isolationen fra en skinnekontakt.

Bakkebølle trinbrædt så ikke godt ud. Det pæne lille hvide hus var temmelig ødelagt. Vinduerne var knust og gulvet var trådt i stykker, ja selv vinduesrammen var brækket ned. Men udenfor på perronen herskede fred og ro, her gik et par kalve og græssede.

At de ku' nænne at ta' Kalvehavebanen fra mig

Langs banen fra Bakkebølle stod også telefonpælene og stenballasten var stadig rusten der, hvor skinnerne havde været. Et sted var der hegn om banelegemet. Her græssede en hest og nogle legesyge kvier. På den anden side af denne fold forsvandt banen ud i en mark og videre spor kunne vi ikke se, så vi måtte gå en omvej til

Strækning øst for Vordingborg

Stensved station

Foto: Uwe Jepsen

DE FORENEDE KULIMPORTØRER

DANSK FIRMA   **HOLMENS KANAL 5**   **DANSK KAPITAL**

BRÆNDSOLSOLIE   (ved Siden af Det kgl. Teater)   **KUL KOKS CINDERS**

CENTRAL 211

transformere

TIL
SIGNALANLÆG

FORLANG KATALOG

H & K LÜBCKE
JERNBANE ALLE 43 · KØBENHAVN/VANLØSE
Tlf. DAMSØ *5710

12

KIRK

KRISTIAN KIRKS TELEFONFABRIKER ½
HORSENS   AARHUS   KØBENHAVN N.

BAGAGEVOGN

Lad længde ..... 180 cm
» bredde ..... 70 cm
» højde ..... 50 cm

GAR-TEK
Roskildevvej 349 - Valby
Tlf. 70 09 09

Transportvogne til alle formål

TRYK-imprægnering med tjæreolie eller CELCURE samt levering af sveller, ledningsmaster, havnetømmer, hegnsmaterialer m. m.

R. COLLSTROP A/S
Østerbrogade 2 · København Ø · C 848

Vestenbæk trinbrædt, men trinbrættet var helt væk. Gennem en lille skov ved landevejen i Stensved var banelegemet beplantet med træer.

Af KB's materiel fandt vi Q 141 og Q 148 henstillet på Stensved idrætsforenings fodboldbane samt en gammel trollie, der stod ved rutebilgaragerne i Kalvehave.

Tilbage er så kun at fortælle, at Stensved station er ombygget til servicestation og garager. De røde murstenskanter på stationsbygningen er kalket over, og der groor kartofler på perronen.

Kalvehave stationsbygning er under ombygning til beboelse, remiserne er indrettet til cementstøberi, og på stationspladsen bygges der sommerhuse... af sveller. Den lille motorremise er der stadig og i den står kanden med vandet til Sm 2's køler. Drejeskiven er fyldt op, men kanten med jernbeslagene kan stadig ses. Varehuset står stadig. Garagerne er overtaget af Møns omnibusser.

Poul Skebye Rasmussen.

Erindres det...

For 50 år siden, december 1910

Togsammenstød i Ålborg. Et ret alvorligt sammenstød indtraf den 2. ds. på Ålborg station, idet tog 917 under indkørslen på stationen stødte sammen med et Nibe-tog, der kom kørende fra godsbanegården og skulle sættes op til perronen til afgang. Navnlig Nibe-togets materiel blev temmelig stærkt beskadiget. 3 rejsende i statsbanetoget samt en maskinarbejder på privatbanetoget kom lettere til skade. — Det formenes, at tog 917 er kørt ind på stationen for »Stop«.

Officielle udmærkelser. Verdensudstillingen i Bruxelles har tilkendt fhv. direktør O. Busse udstillingens æresdiplom som konstruktør af Statsbanernes nyeste lokotype litra P. I samme anledning har chefen for maskinafdelingens tegnestue, maskingeniør H. Wærum og maskinbestyrer i Struer, H. Dorph, modtaget udstillingens guldmedaille.

Berliner Maschinenbau Actien-Gesellschaft, der har bygget det udstillede loko, fik Grand prix.

For 25 år siden, december 1935

Som dagspressen og radioen forlængst har meddelt, blev Masnedundsbroen den 12. ds. påsejlet af en damper med det resultat, at hele den sydlige ende af broen styrtede i vandet. Påsejlingen skete kl. ca. 8,30, da en fra vest kommende engelsk tankdamper, et skib på ca. 3000 tons skulle

passere sundet mellem Sjælland og Masnedø.

De to første broer mellem Sjælland og Masnedø (den nye vej- og jernbanebro og en interimistisk entreprenørbro) var dampen kommet igennem, men under den videre sejlads til den gamle bro gennem sejlingsåbning, hvis midterlinie afviger nogle meter fra de to første broers, mistede dampen sin styreevne, formentlig på grund af dens ringe fart i den stærke

strøm, i stedet for at gå igennem broen ramte den det faste hovedparti og hele det ca. 70 meter lange stykke af broen, der danner forbindelsen mellem svingpartiet og Masnedø gik sagte til bunds i strømmen med den yderste ende nederst.

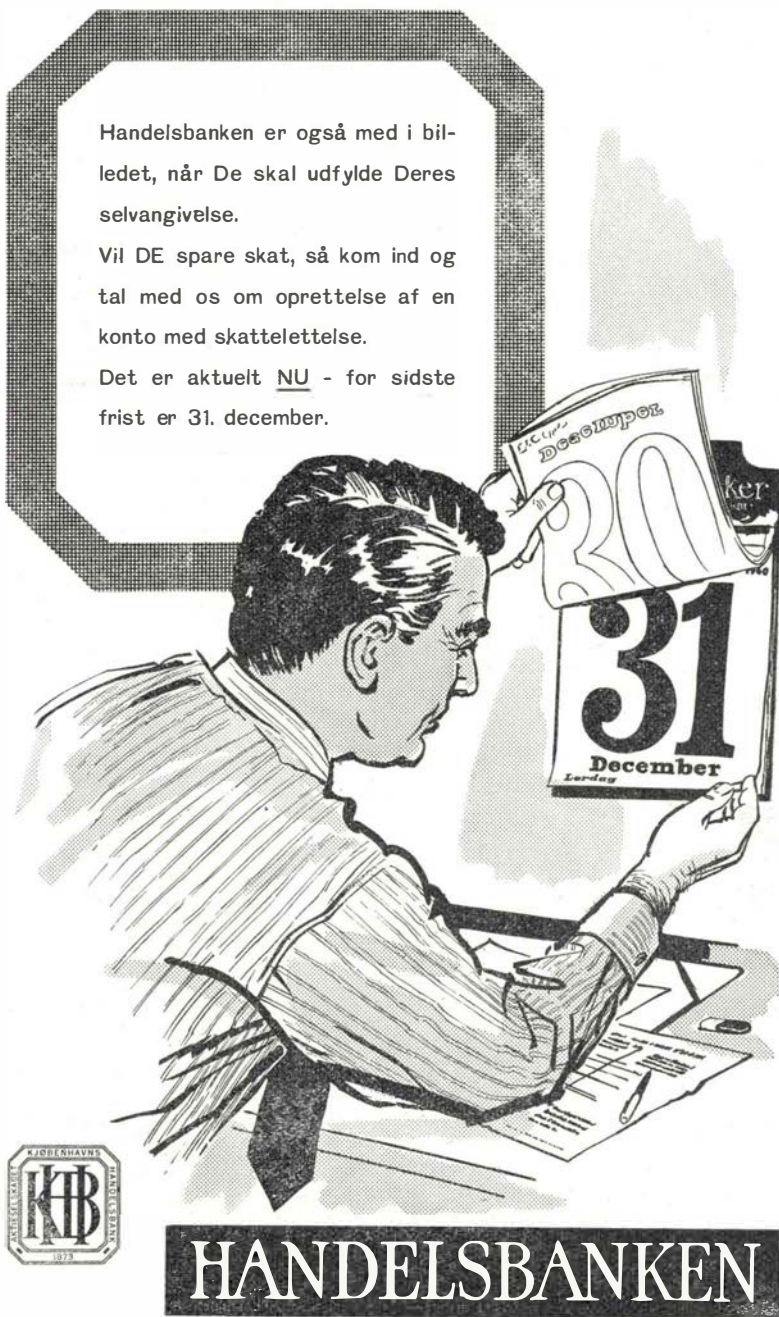
Uheldet bevirkede betydelige driftsforstyrrelser og nødvendiggjorde, at arbejdet med færdigbygningen af den nye bro forceredes frem i så stærkt et tempo som overhovedet muligt.

Altid med i billedet...

Handelsbanken er også med i billedet, når De skal udfylde Deres selvangivelse.

Vil DE spare skat, så kom ind og tal med os om oprettelse af en konto med skattelettelse.

Det er aktuelt NU - for sidste frist er 31. december.

HANDELSBANKEN

- den moderne bank med de gode traditioner...

Dellevering af flaskegasdrevne 1 ton HYSTER gaffeltrucks
til Statsbanernes moderne godsekspedition i Aalborg

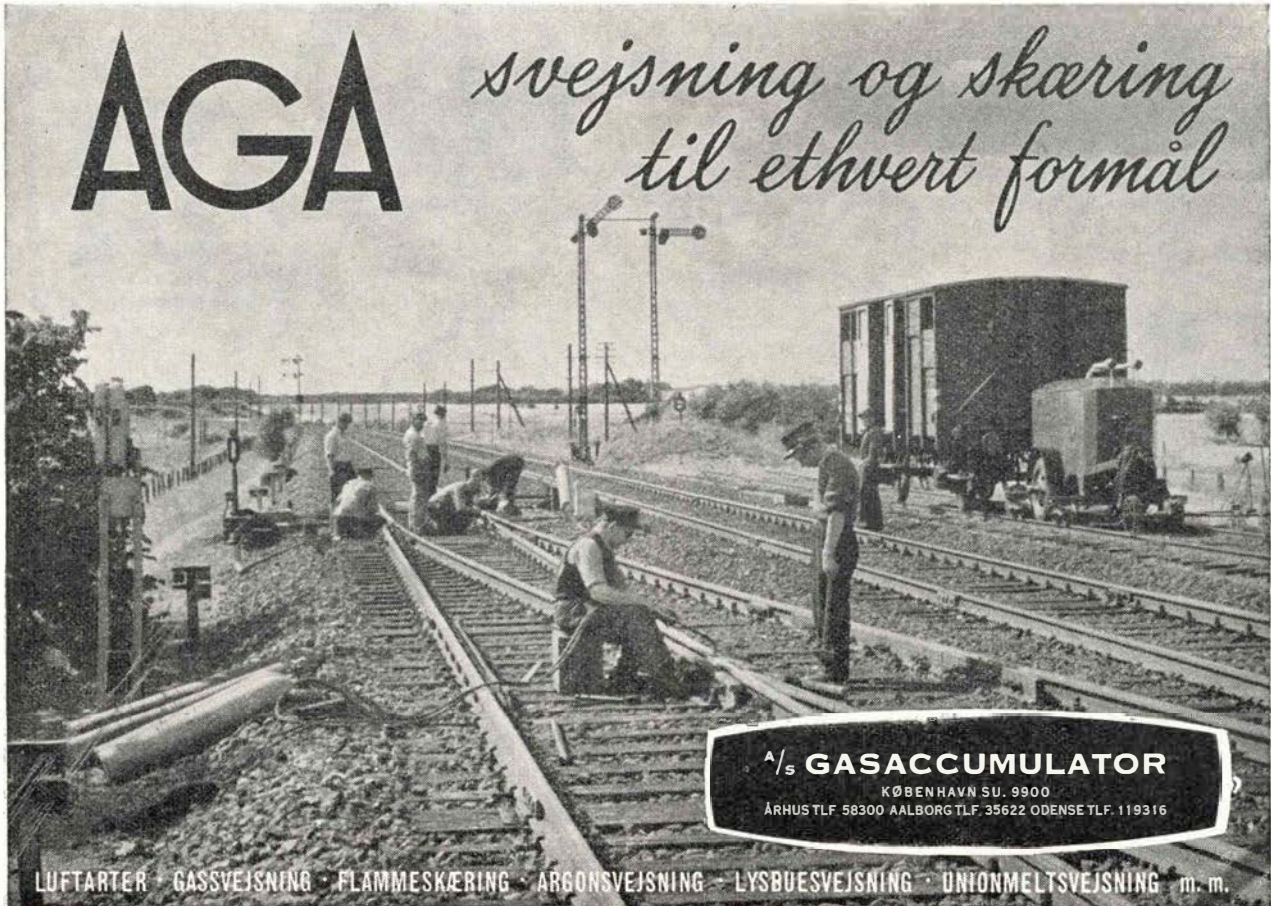

HYSTER gaffeltrucks fra
LANGREUTERS

Gl. Kongevej 3 - København V. - *Hilda 1090

AGA

*svejsning og skæring
til ethvert formål*

$\frac{1}{5}$ GASACCUMULATOR

KØBENHAVN SU. 9900

ÅRHUSTLF 58300 AALBORTLF 35622 ODENSE TLF. 119316

LUFTARTER · GASSVEJSNING · FLAMMESKÆRING · ARGONSVEJSNING · LYSBUESVEJSNING · UNIONMELTSVEJSNING m. m.

For at klare overførslen af godsvogne til Lolland-Falster og udlandet etableredes godsfærger mellem Korsør og Orehoved samt København—Gedser.

Den 22. ds. efter 10 døgn uafbrudt arbejde var anlægget af sporforbindelsen over den nye bro fuldført, hvorefter togene atter kunne føres til Masnedø.

Ved et møde i grundejerforeningerne i Vangede og Gentofte kommuner har man drøftet spørgsmålet om indførelse af elektrisk drift på Slangerupbanen. Det oplystes på mødet, at det er tanken at føre Slangerupbanen ind til Rådhuspladsen og at elektrificere banen til Farum samt at benytte dieselloko derfra til Slangerup.

Borgerrepræsentant Lillie oplyste, at Københavns kommune forhandler med Amagerbanen om at føre denne bane ind til Rådhuspladsen, således at den her kan mødes med Slangerupbanen.

Finansudvalget har meddelt, at Himmerlandsbanerne ikke nedlægges, men at Rødekro—Bredebro-banen samt Midtsjællandsbanen står foran nedlæggelse.

Fra Frederiksværk—Hundestedbanen foreligger et tilbud om at forpagte midtbanen, men under forudsætning af, at der lægges spor på strækningen Frederikssund—Hillerød. Dette vil imidlertid koste 1 mill. kr. Men staten ville ved en forpagtningsordning blive frigjort for sin forpligtelse over for kommunerne.

Det er ikke alle, der ved...

at dobbeltdækkeren »Halsskov«, der nu er til årligt eftersyn på Helsingør Skibsværft, må have kabyssen bygget større, da der sælges langt mere varm mad på automobilruten, end man havde tænkt sig.

at sporlægningen på Rødbyhavnbanen nu er påbegyndt fra dæmningen ved Guldborgsund, og der regnes med at lægge 300 m spor om dagen.

at biloverførslen på Storebælt i oktober steg med 12.000 flere biler end i fjor.

at udvidelsen og moderniseringen af godsekspeditionen i Kolding nu er afsluttet med anskaffelsen af tre HYSTER gaffeltrucks.

at der nu er givet byggetilladelse til nyt DSB billetkontor på bådehavnen i Frederikshavn, og dermed er flytningen af Frederikshavns station påbegyndt. Flytningen er beregnet at være tilendebragt i løbet af 5 år.

at der nu skal placeres olietankanlæg på Helsingør st. til lager af olie til såvel diesellok som til færgerne. Det ventes iøvrigt, at den projekterede nye færgehavn skal være færdig i 1964.

at færgen »Deutschland« er for kort til at tage de nye sovevogne, hvis længde er øget fra 23,5 m til 25,1 m. Derimod anses færgen »Theodor Heuss« for at være noget nær den idelle færgetype, da den foruden de fulde vogntog kan tage indtil 90 biler på øverste dæk.

at den nye hurtigrute Kalundborg er blevet en stor succes og har oversteget alle forventninger, samtidig med at der ikke er sket nogen mærkbar nedgang i benyttelsen af de gamle både på denne overfart.

at modelbanen i Frederica banegårds forhal i de måneder den har været placeret her har indkørt 10.000 kr., der er skænket til velgørende formål i Fredericia.

BARTRAM
EXAM. TANDTEKNIKER

Vestergade 4 - Århus - tlf. 3 43 43
Kl. 9—18 - Fredag kl. 9—20

DANOL
- varme lige til døren

Oliebrændere - Oliekaminer
BP gasolie - BP petroleum

Lille Torv 2 - Aarhus
tlf. 3 67 77 - 3 63 23

Betro os Deres møbler

Gamle møbler bliver som nye.

Vi har de rigtige mølægte møbelstoffer og ommonterer også med Deres eget stof - Prisen bliver vi nemt enige om.

AUG. THOMASSEN

Knudriisgade 28, Århus. Tlf. 3 11 85

GRATIS

Gratis katalog over 67 strømper, duge, puder m. m. får De ved at skrive til

**BIRGIT EGES
BRODERIER**
MØLLEVANGSALLE 219
ÅRHUS

symaskiner fra kr. 550,-

G. Jochens

Jærgergårdsgade 56, Århus. Tlf. 2 20 04
Ring - vi kommer overalt og demonstrerer

ÅRHUS OPTIK

Søndergade 7 - Århus
tlf. 2 54 21

TYSKE JERNBANER - 125 ÅR

GÆT — OG VIND EN

GRATIS VINTERREJSE

Jubilæumspræmiekonkurrence i januar måned

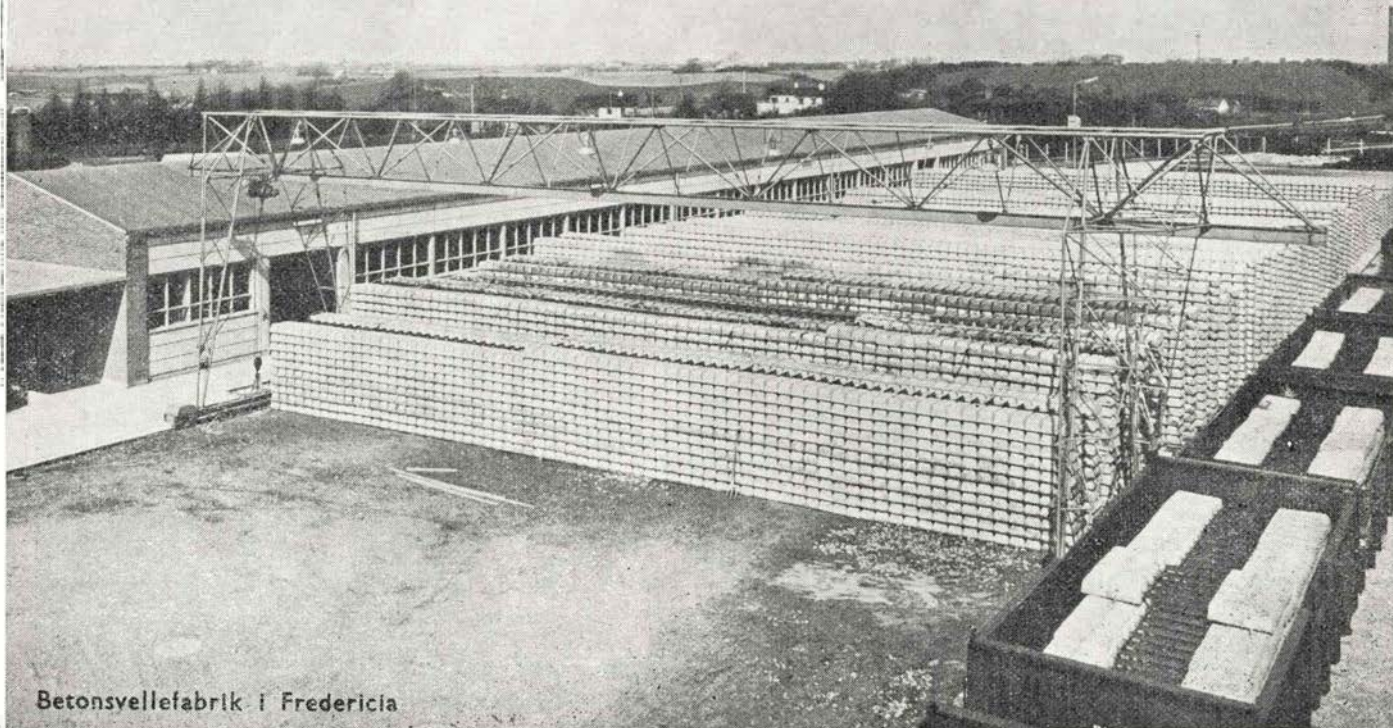
Deltagerkort fås i alle rejsebureauer.

DEUTSCHE BUNDESBAHN

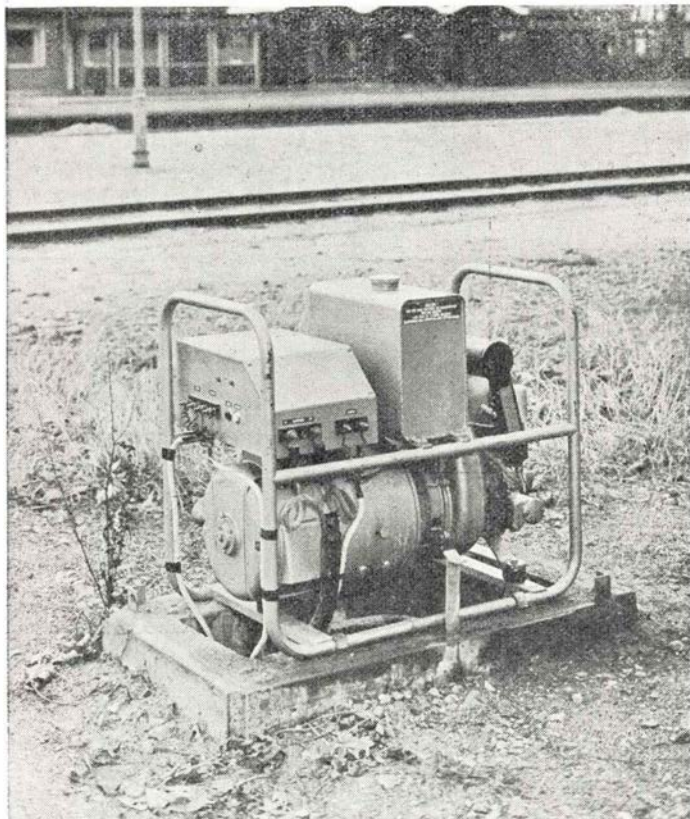

HØJGAARD & SCHULTZ A/S

Ewaldsgade 9 - København N.

Betonsvelfabrik i Fredericia

Specialister i el-aggregater

Til signalvæsenet, DSB, har vi i årenes løb leveret flere serier nødstrømsanlæg for automatisk ind- og udkobling ved strøm-afbrydelser på nettet.

Illustrationen viser et 2 KW ag-
gregat, type CKO, 1x220 v/24 v
jævnstrøm.

A/S Electric

VESTERBROGADE 181 - KØBENHAVN V
HILDA 800

En rigtig jernbanemand

Novelle af Gunnar Hansen

Peder Jensen havde i mange år opholdt sig i Amerika. Han var søn af en dansk jernbanemand, en af de solide, pligtopfyldende portører, hvis støtte arbejdsangang og gode humør var en pryde for den jernbanestation og den stand, han tilhørte.

Sønnen Peder var kommet i lære som murer, men syntes ikke rigtig om dette fag, og efter at have haft forskellige pladser som arbejdsmand, var Peder pludselig blevet enig med sig selv om, at han ville prøve lykken i Amerika. — Han tog derover med det gamle dansk-amerikanske udvandrerskib Frederik VIII. Da han gik i land, havde han kun 1½ dollars i lommen; men han var ved godt mod. Helbredet var fortrinligt, kræfterne store, og humøret havde han arvet fra sin far, det kunne intet kue. Mangan en gang havde han på overfarten sat liv i kludene på et par forsagte emigranter, der ganske havde tabt humøret ved mødet med de tårnhøje bølger i Nordatlanten, hvor efterårsstormen just i dette år var af en uhyggelig karakter.

Peder var så heldig at komme til Amerika på den tid, da begrebet arbejdsløs var ukendt. Han svingede straks ned ad en af de små gader langs havnen for at søge sig et job på et af de mange arbejdsanvisningskontorer for emigranter. — Da Peder trådte ind på kontoret hærdebred — og med sine 190 cm i højden nær havde løftet loftsbjælkerne — kom der straks gang i tilbudene: For amerikanerne holder af høje, stærke pionerer. De ved, at en sådan mennesketype får man sjældent vrøvl med, fordi de kan magte opgaverne og tåle strabadserne i kulde og storm. Selv om Peder kun mestrede det engelske til husbehov og med stærk iblanding af danske gloser, så lo amerikaneren på kontoret bredt og veltilfreds og sagde, at han forstod alt, hvad Peder sagde. »All right, all right« brølede han ustandseligt.

Det endte med, at »kæmpen«, som kon-torbestyreren allerede kaldte Peder, blev tilbudt et job enten som skovarbejder oppe

ved Canadas grænse eller som jernbane-arbejder på nogle nye sporstrækninger i Colorado, hvor visse bjergpasser fulde af sne skulle forceres. »Der er bidende koldt begge steder,« råbte amerikaneren med et bredt grin, der afslørede en række af dyre guldteener. — Well, sagde Peder, efter et øjebliks betænkningstid, jeg går til jernbanen; det er min fars job derhjemme! »All right,« replicerede amerikaneren, »rejsebilletten bliver betalt, al arbejdet er akkord, høj løn, meget stor løn! mægtig med kulde!« brølede amerikaneren og grinede højt. »Et job, kun for rigtige mand-folk,« tilføjede han alvorligt og kikkede endnu en gang nøje på danskerens vældige næver og store højde. Peder vidste ikke, at kun hver tiende mand af de hidtidig hvervede havde holdt til dette job. Men denne gang følte amerikaneren sig sikker på at kunne sende selskabet en kraftkarl, der ville gøre »the Scandinavians« ære på arbejdspladsen i det fjerne Colorado.

Jernbanearbejder i Canada

Den første uge i december tog Peder fat. Han blev sneskovler i bidende frost og stormvejr. Han var femtende mand i sjakket, der boede i et skur med etagesenge langs væggene — uden varme.

Her tilbragte Peder den første vinter. Da man nåede hen i marts måned, var han ene tilbage af begynderholdet; resten var stukket af eller bukket under! Da foråret brød op, og arbejdslønnen ved banearbejdet blev sat ned, forlod Peder Colorado. I lommen havde han sin vinterløn: 5.000 dollars i skære guldmønter — en formue i hans øjne — gemt i lommerne, og rundt om på kroppen — af frygt for røvere og banditter, der sværmede om i egnen for at udplyndre pionererne.

Og årene gik, Peder havde mange slags job, altid de hårdeste og bedst betalte, altid arbejdsmand. Han holdt af at arbejde med hænderne og bruge sine kræfter; til-

Skoler og kurser

Agerskov Ungdomsskole

Agerskov, tlf. (048) 33315
PIGESKOLEN I SØNDERJYLLAND

Helt ny og moderne skole.

Undervisningen tilrettelagt spec. for unge piger mellem 14 og 18 år. 5 mdr.s kursus fra 3. maj og 3. nov. **Understøttelse kan søges.** Skriv efter program. **Agnete Tang.**

ALS Husholdningsskole

Vollerup st. ved Sønderborg

3 mdr.s kursus beg. 6. jan., 4. maj, 4. aug.
5 mdr.s kursus beg. 4. maj og 4. nov.
Skema til understøttelse og plan sendes.

Hammerum Efterskole

(Herningegnen)

nyoprett. nybyg. Dreng 3. nov.-31. marts.
Piger 3. maj-30. sept. Alm. skolefag, gymn., sløjd, håndarb., vævn., husegern., svømm. Understøtt. kan søges genn. skolen. Skoleplan sendes.

Hans Appel, tlf. Hammerum 234.

RY HØJSKOLE

(v. Himmelbjerget)

Sommerskole maj-juli. Vinterskole nov.-marts. Sprog - studiekredse. Understøttelse kan søges. Skoleplan sendes.
Tlf. Ry 90. **Asbjørn Mandøe.**

Snoghøj Efterskole

pr. Fredericia - Tlf. Erritsø 86

Almindelig 5 mdr.s ungdomsskole for unge piger (14-18 år) fra 3. maj. (Særundervisning for ordblinde.)

Gudrun og Johs. Jørgensen.

Vestbirk Efterskole

Vestbirk st. - Tlf. Østbirk 141

Ungdomsskole i 5 mdr. Piger fra 3. maj - Dreng fra 3. nov. Skoleplan og skema til underst. sendes.

Uffe Ross Petersen. C. Ross Petersen.

MØBLER - GARDINER - TÆPPER

1/2 **LYSBERG, HANSEN & THERP**

KONGELIG HOFLEVERANDØR

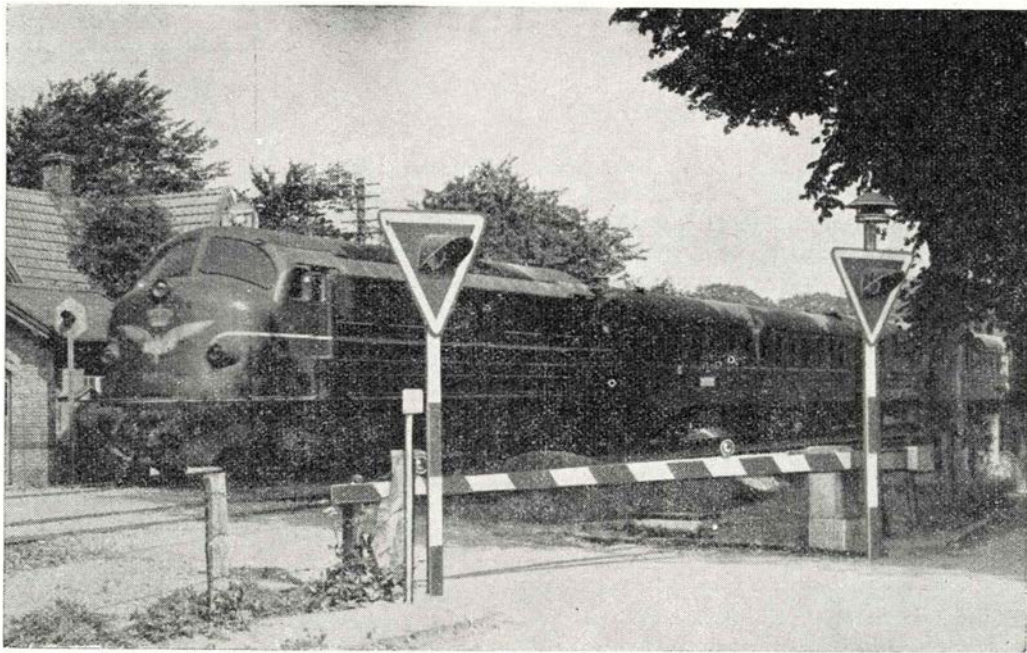
CENTRAL 4787

BREDGADE 3

BANG & TEGNER 1/2

KØBENHAVN N.

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

FINSENSVEJ 78 - KØBENHAVN F. - FA. 6767

Han henter kraft fra Hellesens til sine sange

bud om at blive opsynsmand el. lign. havde han gang på gang afslået. Entreprenørerne ærgrede sig, for Peder kunne de netop have brugt til at holde styr på de mange hårde halse, der unægteligt eksisterede blandt pioniererne.

Da de grå hår begyndte at melde sig, besluttede Peder at vende hjem til Danmark. En lille ulykkelig kærlighedshistorie medvirkede sit til, at nu skulle amerikaturen have sin afslutning.

Peder havde en pæn formue i behold. Men da han var lidt af en særling, havde han aldrig villet sætte pengene i banken eller købe aktier. — Ganske vist havde han vekslet guldmønterne med rare dollarsedler, især fordi det så var lettere at putte dem i jakkeforet, men ingen fik ham til at åbne en konto i en bank.

Peder vender hjem

Med henvend 50.000 dollars gemt på sig gik Peder i land i Danmark i det år, han fyldte 55.

Hans forældre var forlængst døde, og i det hus, hvor hans far havde levet, var en yngre portør med sin kone og to børn rykket ind. På en visit dér blev der tilbudt Peder et værelse oppe på 1. sal, og han tog imod. Ingen anede, at han ejede noget, og Peder sagde da også, at han ville søge sig et job ved hvad som helst.

Således gik det til, at Peder fik noget ekstraarbejde ved banen. — Han blev meget vellidt i den lille by, berømt for sine kræfter og hjælpsomhed og med en vis nimbus om sig som »amerikaneren« — eller »gulmgraveren«, som nogle kaldte ham, fordi Peder også havde prøvet at grave guld ved Klondyke i Alaska.

I begyndelsen var der somme i byen, der mente, at »amerikaneren« nok ejede skjulte værdier, men efterhånden som de erfarede, at han tog almindeligt arbejde og levede ganske stille, hed det sig til slut, at Peder alligevel ikke ejede noget, og at han derfor måtte være glad for sit ekstraarbejde ved banen.

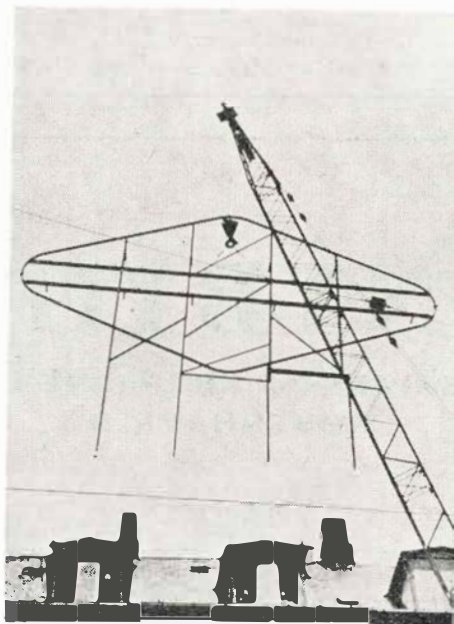
Peders testamente

Da Peder var 61, blev han for første gang i sit liv syg. Han mistede appetitten, og den snaps til frokosten, som havde været ham en uundværlighed i en menneskealder, blev stående urørt. — I løbet af en uge stod det klart, at døden nærmede sig.

Da Peder var blevet begravet og der skulle ryddes op i hans få gemmer, der forøvrigt var i mønstergyldig orden, blev det opklaret, at han havde været en rig mand. Men til alles overraskelse havde Peder også oprettet testamente. Heri stod der kort og klart, at hele hans formue skulle tilfalde de jernbanearbejdere, der

på grund af ulykke, uheld, sygdom el. lign. havde måttet forlade deres post.

Der blev en pæn sum tilovers — også efter at skattevæsenet havde fået sin lov-hjemlede andel af formuen. — Og i mange år talte man i den lille by om Peders testamente, berømmede hans gode hjerte og ædle sindelag. »En rigtig jernbanemand!« sagde stationsmesteren.

Ny Goodyear reklame

Førleden morgen var den ene side af Trianglen i København spærret for trafikken.

Årsagen var, at det store gummifirma Goodyear skulle have anbragt en jernkonstruktion til en stor lysreklame på taget af Trianglen 5.

Som det mest rationelle havde man valgt at samle det 12 meter brede og 11 meter høje stativ på jorden og derefter lade det hejse op i eet stykke. Med assistance af politiet, belysningsvæsenet og sporvejene blev konstruktionen hejst op af den 49 meter høje kran og let og elegant anbragt på taget.

Som følge af afspærringen blev spornvognene ledet igennem Ryesgade remise, hvortil linie 15's stoppested til stor moro for passagererne midlertidigt var henlagt.

Tors det tidlige tidspunkt samledes der ret hurtigt en stor tilskuerskare, der med

Ryomgaard Realskole

Skolebestyrer E. Munck
Oplysninger og plan
for året udleveres
Telf. Ryomgaard 2 - Privat 55

Advokater

Poul Jürgensen

Advokat
Kannikegade 12, 2. tv., Århus
Tlf. 2 01 31

Sv. O. Pontoppidans Eftf.

Erik Lauritzen
landsretssagfører,
Banegårdsplads 16, Aarhus
Tlf. 2 21 55

Landsretssagfører

E. Lund-Sørensen

Søndergade 4-6, Århus.
Tlf. 2 56 00

E. ØRUM JENSEN LEIF JELSBECH

Landsretssagførere - Viborg
Tlf. 19 - 20 - 486 og 596

interesse overværede grundlæggelsen af den store lysreklame fra Goodyear, der om kort tid vil lyse trafikanterne på Østerbrogade imøde.

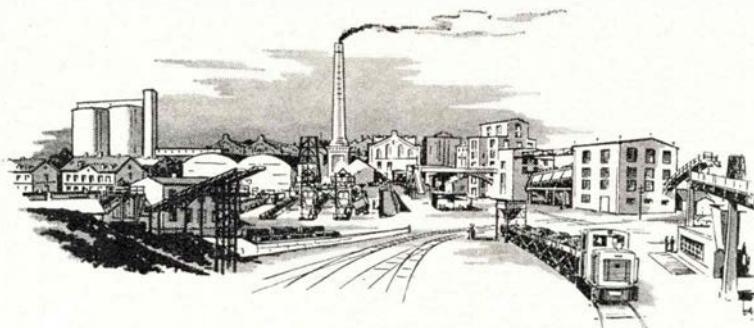
Papbilletten fylder 125 år

I 1838 fandt stationsforstander Thomas Edmonson i Milton på Newcastle—Carlisle banen på at erstatte den tids billetter, der var håndskrevne kvitteringer, med små papstykker, som — sagde han — ikke så let som papirlapper går itu. Som man har større kontrol med. Og endelig simplificerer billetsalget. — Det er naturligvis lettere at tage en papbillet ned fra en hylde end at udfylde et omstændeligt dokument.

Opfinderen, der var 46 år, havde i 2 år været stationsforstander i Milton, da han indførte denne billet på sin egen station. Lidt senere på samme banes andre stationer og derefter på Manchester and Leeds Railways stationer. Men ellers mødte Thomas Edmonson som de fleste, der bryder med det bestående, adskillig modstand.

Selv efter denne billets sejr i England var jernbanekyndige på kontinentet skeptiske. Så sent som i 1849 forkastede tyske jernbaner Edmonsons idé. Som tiden gik, blev dog kontinental-banernes modstand overvundet, og i de sidste ca. 100 år har den lille papbillet, opfundet af den ukendte stationsforstander på den uanselige pro-

AKTIESELSKABET
DE DANSKE SUKKERFABRIKKER

NYBYG

CIVILINGENIØR- OG ENTREPRENØRFIRMA
KØBENHAVN S

Når de moderne MY og MX lokomotiver med den lange togstamme og den store fart skal foretage opbremsninger, er det ikke alene af kolossal betydning, at bremsekompressorerne er kraftige og robuste, men navnlig at de er driftssikre.

Derfor valgte man til disse lokomotiver
ATLAS COPCO bremsekompressorer

Trykluftanlæg - Trykluftværktøjer

stationære og transportable

til alle formål

Atlas Copco A/s

KØBENHAVN, VANLØSE
PRØVENSVEJ 33
TELF. (01) 70 55 11

ÅRHUS AFDELING
HELSINGFORSGADE 23
TELF. (061) 6 23 44

vinsstation, ganske domineret alle andre billetsystemer. Man har ganske vist i de sidste 50 år i visse tilfælde erstattet papbilletten med blankbilletten, et stykke papir i et perforeret hæfte. Denne billet skrives med blyant og er — herhjemme indført på strækninger, hvor salget ikke er

stort. Men blankbilletten har ikke antastet den Edmonsonske billet.

Papbillettens opfinder var skotte, og ideen til den lille billet skal han have fået, fordi han ærgrede sig over alt det papir, der gik til spilde i den store papirbillet.

Verner.

Lemvig havnebane

Kommer De forbi havnen i Lemvig, kan De måske se et af VLTJ's 2-koblede damprangeringslok nr. 3 og 4 i fuld sving.

Maskinerne, der er bygget i 1912 og 1911 af Henschel med byggenummer 11217 hhv 10598, har en drivhjulsdiameter på 800 hhv. 950 mm.

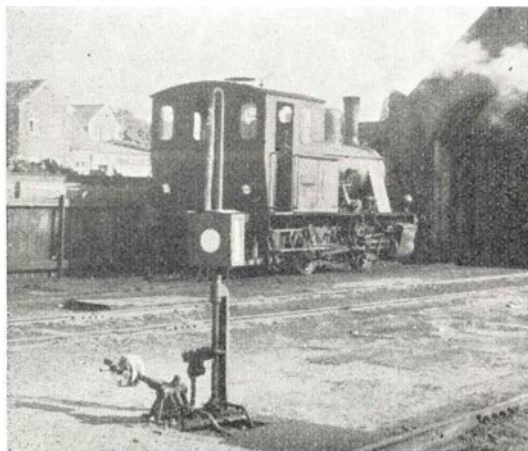
Med den interesse, der efterhånden er for den sidste dampdrift og de få muligheder, der er for at dyrke netop denne interesse, kan det måske have læsernes bevågenhed at vide, at der normalt på alle hverdage er damprangerlok i drift i Lemvig.

De ser her nogle enkelte glimt derfra, og det kan trygt anbefales at aflægge stedet et besøg, idet alene havnebanens stigningsforhold (1:40) og dens udformning med rebroussement er en seværdighed jernbancmæssigt set.

Da havnebanens stigningsforhold nødvendigvis kræver en trækraft af mindst 20 tons egenvægt, kan stationens Pedershåb-traktor ikke bære havnebanen, hvorfor man må forvente, at der ikke foreløbig bliver tale om at gå væk fra dampen.

Sådan kan det gå, når det går værst, det gjorde det i 1932, da en DSB Q-vogn løb løbsk på havnebanen i Lemvig.

VLTJ lok nr. 3

BRABRAND

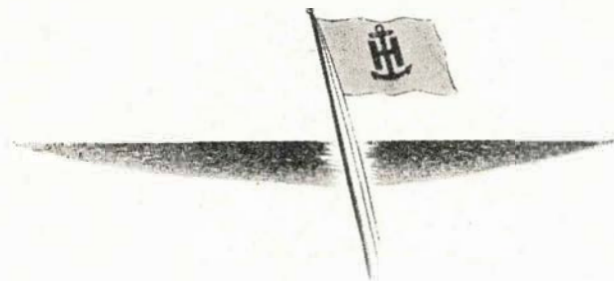
Løgstør - Vejen - Næstved

☉ Midt i 1500-tallet - da man brændte jekse på bål - kom glasmageriet til Danmark. Man har fundet rester af middelalderlige glasværker i Vendsyssel og i Silkeborgskovene. Og dette forunderlige arbejde må have været omgivet af sin tids stærke overtro. Med ærefrygt har man set SAND blive til klart glas... Billedet viser datidens kuppelformede glasmagerovn, hvori glasset smeltedes i lerdigler. Dette princip anvendes - stort set - stadig for håndlavet glas. I dag fyres der med olie i stedet for jysk eg. Men fremgangsmåden - og respekten for det fine, gamle håndværk - er den samme. Det føles tydeligt i al udsøgt glasarbejde.

HOLMEGAARD
Kongelig Hofleverandør

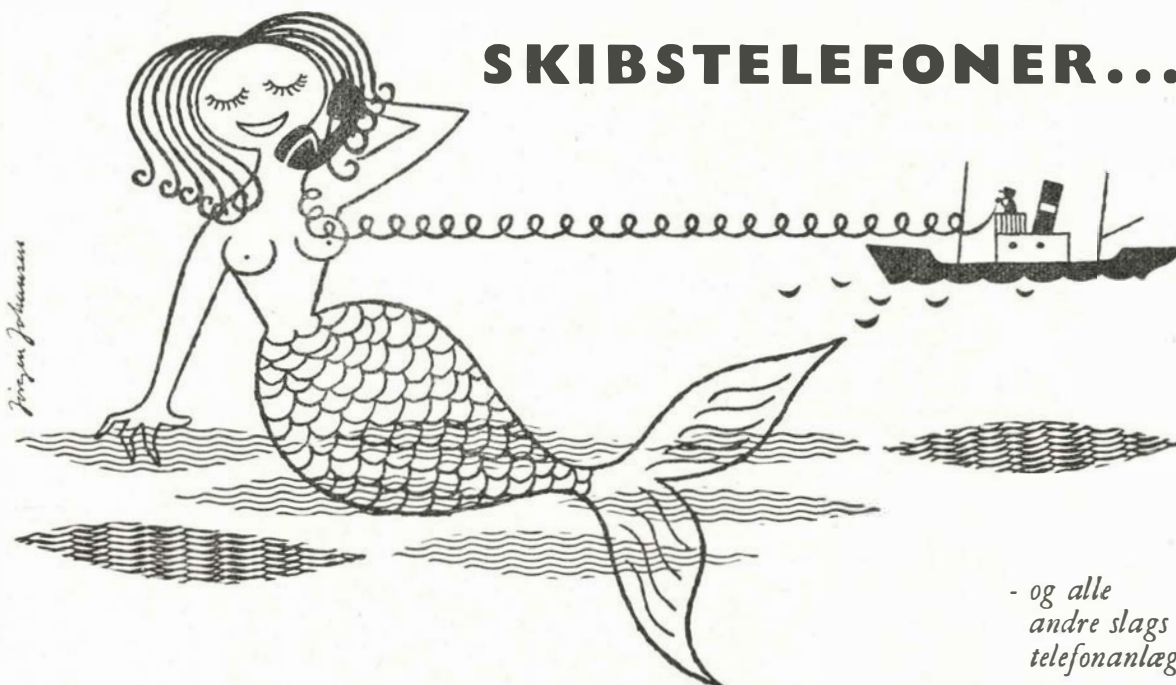
SKIBSUDSTYR

AAGE HEMPEL

LØNGANGSTRÆDE 16 - KØBENHAVN K.

MI. 6767

SKIBSTELEFONER...

- og alle
andre slags
telefonanlæg

TELEFON FABRIK AUTOMATIC 1/3, AMALIEGADE 7 TLF. C. 5188

Juletrængsel . .

Træk vejret indad

Det var ikke nogen nydelse at være Statsbanernes gæst i juledagene. Selv lillejuleaften var der en utrolig bunke rejsende med eksprestogene, der besøgte trafikken på hovedlinierne.

— På Nyborg station var jeg, skriver en læser, så heldig at få en kvadrattomme plads, ståplads naturligvis, i eksprestoget til Jylland. Vi stod ti mennesker klistret op ad hinanden i »entreen« til en 1. kl.s kupé. Kufferterne var stablet op, og oven i hele stakken havde en venlig og rar møster placeret sin elegante Fido. Der var fuldstændig barrikaderet foran toilettet, og en dame ved døren tog sig resolut af de små trængende børn, der blev kastet hen

til hende over hovederne på de sammentrængte rejsende.

Da konduktøren lukkede døren før afgang, hørte man ham råbe på klingende fynsk: I ska' bare træk vejret in-a ... så går'et nok ...

Dansk Jernbaneklub

Arbejdsudvalget for en Dansk jernbane klub indbyder herved til stiftende generalforsamling i *D. S. B.'s kino, søndag d. 15. januar kl. 10.00 præcis.*

Ved statsbanernes velvilje kan vi, efter generalforsamlingen, vise et par interessante jernbanefilm. *Sv Jørgensen.*

Struer Jernbane-orkester

Julekoncerter

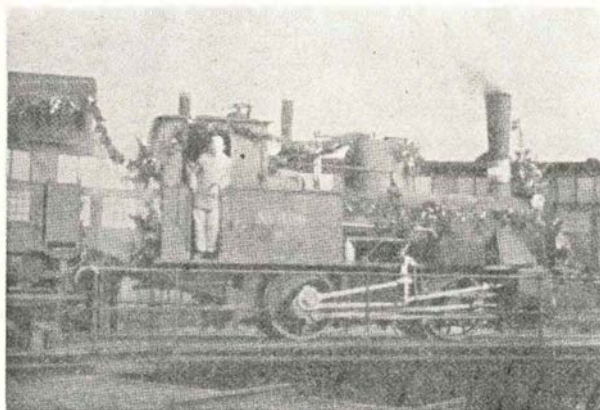
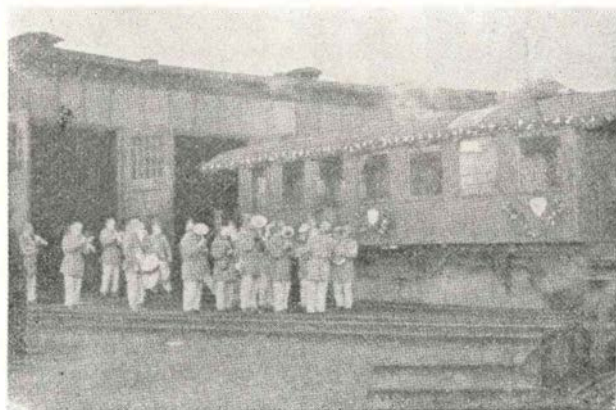
Med julemåneden forbindes gamle traditioner, men rundt omkring tages initiativ til nye, som mere eller mindre kædes sammen med ideen om indsamling eller et festlig oplæg til julen med dens forjættende herligheder for ung og gammel.

I Struer er jernbaneorkesteret ved at skabe tradition med en festlig optakt til julen gennem et arrangement med et »nissetog«.

Som fremgående af vedstående billeder har man smykket et rangerlokomotiv litra Hs og en gammel personvogn med gran og flag, medens jernbaneorkestrets medlemmer er iklædt nissekostumer.

Billederne stammer fra 1958's optakt på maskindepotet til »nissetoget«, som kører hvert års første og tredje søndag i december fra Struer station og til havnen, hvor en større menneskemængde giver det og

nisserne en begejstret modtagelse. Fra havnen marcherer jernbaneorkestret til pladsen foran rådhuset, hvor der muciseres i flere timer til glæde for byens borgere.

Struer Jernbane-orkester spiller julen ind

ZOO

Dragerforeningen Hovedbanegården

besøger alt
Telefon 2162 - 3104

J. & J.

L. C. GLAD & CO. A/S

Første danske fabrik for mineralske smøreljer
København K. - Grundlagt 1880

Vandring i naturen

1898—1933

Augustenborg st. har bevaret sit perronur.
Er nu toldkammer.

2.579.598 mark kostede det at anlægge amtsbanerne på Als. Der kan ikke i enkeltheder redegøres for, hvor meget der indkom ved likvidationen, idet der blev solgt til mange sider, men kun nævnes, at DSB ydede 150.000 kr. for station og værksted i Sønderborg med 6000 m² grund samt for brugelige dele af banelegemet til Mommark. Endvidere købte DSB for 100.000 kr. de nødvendige 24,39 kg skinner med tilhørende dele til anlæg af Alsbanen samt yderligere 100 t skinner til reserve. Begge disse summer skulle forrentes med 5 % og afdrages over 25 år.

Af bygninger var der kun få at sælge, idet alene — foruden Sønderborg — Augustenborg, Elstrup, Havnby, Oksbøl, Nordborg og Lille Mommark havde banerne tilhørende fast ejendom. Resterende stationer faldt ind under det især i Sønderjylland kendte begreb stationskroer.

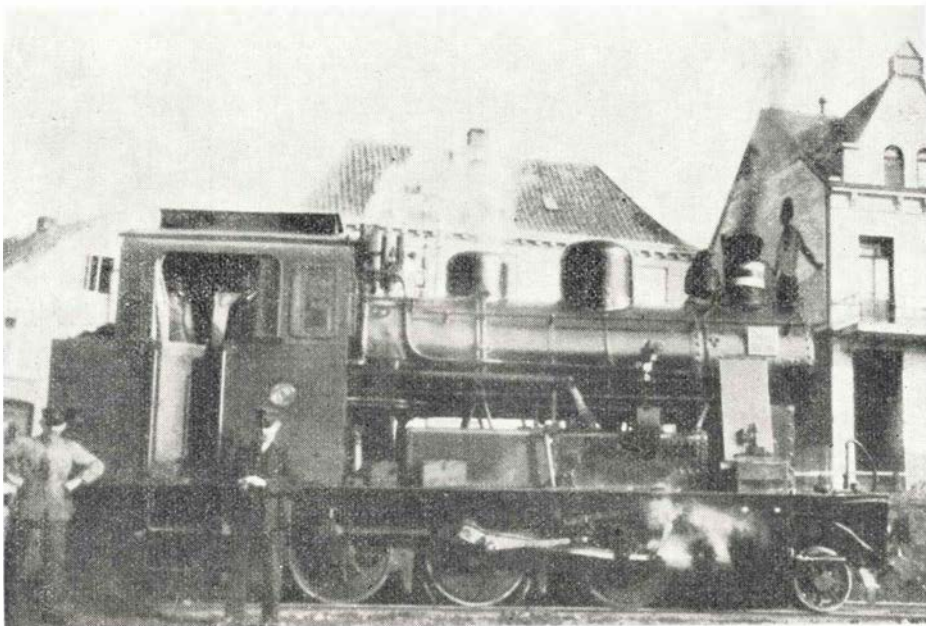
Som et lille sidespring kan oplyses, at man endnu i dag har st. og kro under samme tag i Kirke Horup.

Endelig bør også nævnes, at der ved amtsbanernes nedlæggelse pr. 28/2 1933 blev foretaget en deling af disses personale således, at en del blev pensioneret, medens ialt 20 mand (1 trafikinspektør, 2 assistenter, 2 overportører, 2 togførere, 3 togbetjente, 6 lokoførere, 3 fyrbødere og 1 baneformand) »overtoges« af Statsbanerne.

Banernes materiel er omtalt i tidligere artikel, og her skal kun nævnes, at der i årene 1920—1928 blev anvendt 381.000 kr. til ny og sværere skinner, og sidstnævnte år købtes fra »Vulcan« 3 stk. svære damploko. Herefter rådedes over 13 damploko, 1 benzolloko, 2 motorvogne, 24 personv., 6 bagagev., 122 godsv. og 10 transportører. I 1928—29 anskaffedes yderligere 1 motorvogn. Driften var motoriseret således: 1926 ca. 10 %, 1927 ca. 12 %, 1928 ca. 25 % og 1929 ca. 33 %.

Dæmningen mellem Asserballe og Hunslev

3 sådanne maskiner blev anskaffet kort før nedlæggelsen. — Solgt til Tyskland.

På opdagelse efter
AMTSBANERNE
PÅ ALS

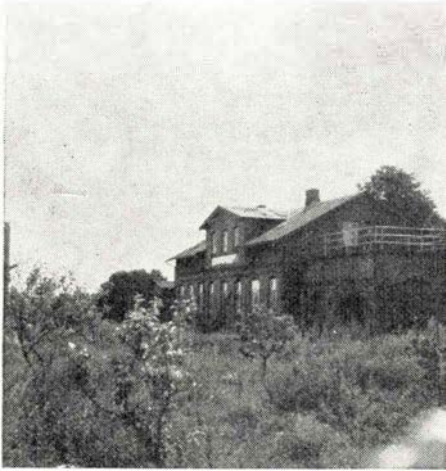
I forbindelse med anskaffelse af for nævnte 3 loko bør nævnes, at disses overførsel til øen Als var én af store menneskemængder bivånet transaktion, der gik for sig på den måde, at maskinerne blev færet over på store pramme. Disse maskiner, der ved nedlæggelsen stadig var i fin stand, blev solgt til smalsporbaner i Tyskland eller Sydamerika.

Efter denne lille prolog er vi — begünstiget af sol og tørt føre — klar til at starte fodturen ud over den skønne ø Als. Selv om det jernbanemæssige bør sættes i højsædet kan dog ikke stærkt nok pointeres, at der — i mange af de af banerne berørte småbyer såvel som mellem disse — findes perler af naturskønhed, og perler som netop en fodtur giver sig anledning til at nyde.

Atter står vi ved Sønderborgs bygrænse mod øst, men denne gang sættes kursen mod netop dette verdenshjørne, idet vi tillader os at benytte statens bane som spadseresti.

Der er på strækningen indtil nær Vollestrup kun enkelte steder, hvor den eksisterende bane afviger fra den tidligere, og som følge deraf kun lidt at søge. Tydeligst kan vi finde synlige rester netop hvor de 2 baner skilles. Oprindelige Vollerup st. er beliggende et godt stykke nordligere

Asserballe st.

end nuværende, og føstnævnte er i øvrigt, såvidt den kan sammenlignes med datidige fotografier, næsten uændret den dag i dag. En planumsrest peger fra vest ind på stationspladsen, der er hegnet men let at stedfæste. Ligeledes kan i østenden de 2 baner stedfæstes.

Den nordlige gren må man vel kalde hovedlinien, selv om den til den sydlige gren tilkoblede færgeforbundelse også gav denne en vis prioritet.

Altså, mod Augustenborg—Nordborg.

Dyrkede marker gennem de jordiske rester, og der er stort set ikke levnet noget af betydning, før vi fra syd skal passere Augustenborg Nor. Banen svinger her fra vest i en stor bue ind på en langs vejen løbende dæmning over Noret, for lige før modsatte bred at skære vejen og udvide sig til stationsplads foran st., der i dag er toldsted, og som endnu har sit perronur i eje. Parkering er her som ved stationskroerne stationspladsens nuværende formål.

Fra Augustenborg fører en dejlig sti —

Nordborg st. i dag. Perron og pakhus med rampe stadig uændret.

den gamle banedæmning — i Norets kant langt mod øst, og med sorg må vi hen mod Bro nøjes med at konstatere, at banen — efter en lang og ret stærk stigning — forsvinder i terrænet — uden spor.

Der er herfra til Ketting, hvor i øvrigt også kun svage tegn lader banens forløb stedfæste, næsten intet at finde, og dette gælder ligeledes videre mod øst til 1 km fra Asserballe. Her kan vi atter tage sporet op, og selv om st. i Asserballe ved ombygning er gjort næsten ukendelig, kan med lokal hjælp forløbet fastlægges.

Er man passeret denne lille by, ligger én af turens letteste opgaver for, idet en udmærket sti forbinder Asserballe med Huslev, dog er den sidste halve km bortelimineret. Med jævnt fald mod midten fra begge sider er her mulighed for direkte at se et længere forløb, idet oversigtsforholdene er gode.

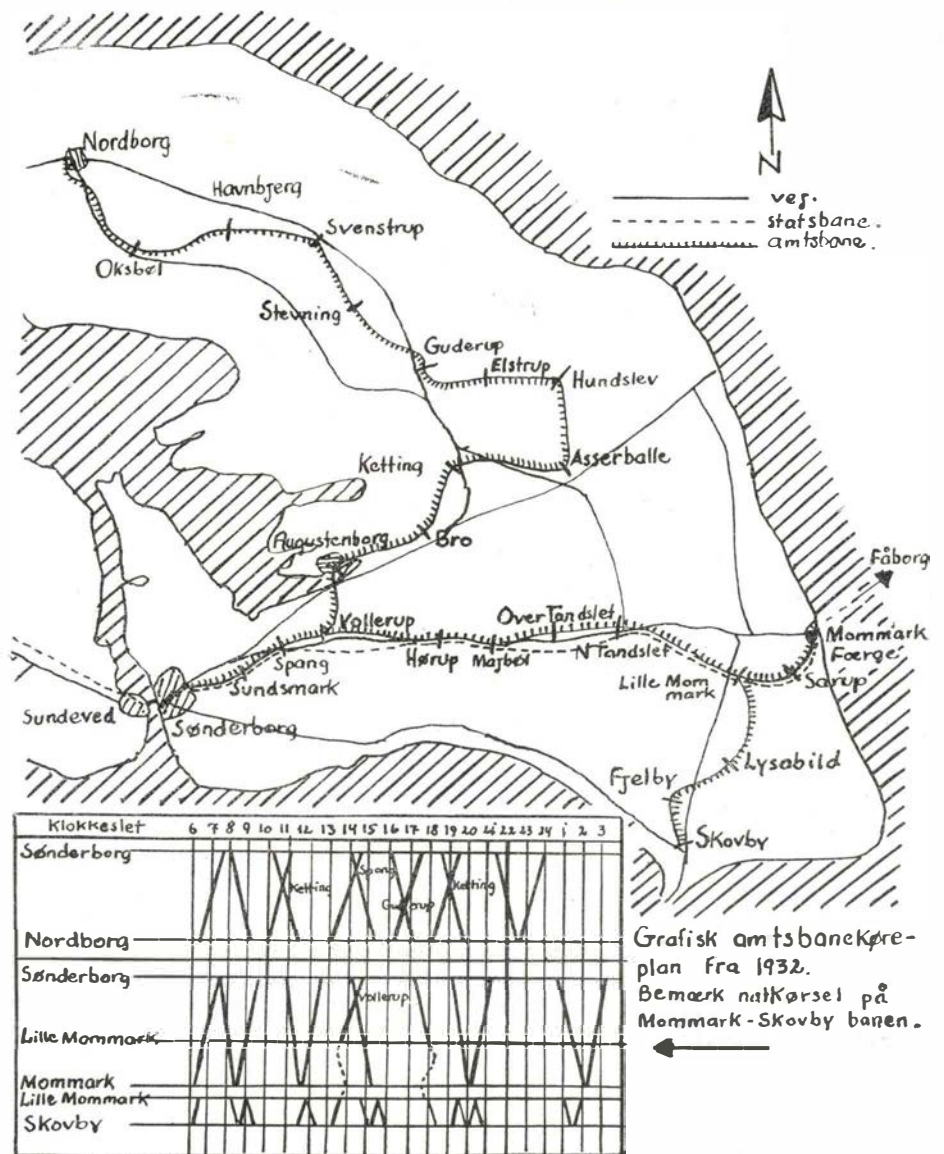
Igennem Huslevs østlige og nordlige del har tildels ret stort dæmningsanlæg lagt et varigt minde, og man kan tydeligt fore-

stille sig sporforløb langs et pakhus dér, idet den oprindelige jernbaneperron er bevaret.

Vej erstatter nu det første lille afsnit videre frem, men når skillevejen nås, er det — takket være stærkt kuperet terræn — stadig yderst let at finde vej. Tilmeld byder netop kuperingen på den fordel, at længere strækninger lejlighedsvis kan overses, noget man ofte må give afkald på, når man er til fods med bestemt jordbundet mål.

Det sidste stykke før Elstrup og første derefter er borte, medens en markvej længere fremme drager nytte af foreliggende jordarbejde. Atter længere fremme anes banens dæmning at være indgået i et forholdsvist nyt vejarbejde, og først i Gudstrup kan man — på tidligere stationsplads og på kroens skilt — fastslå, at retningen er rigtig.

Vi skal nu næsten halvvejs til Stevning for en næsten urørt dæmning gennem engene stadig leverer bevis for, at et trans-

Chloride

BATTERIER

for

Diesellokomotiver

Elektrokørrer

Signalanlæg

Omnibusser

Lastvogne

Skibe

Radio

CHLORIDE AKKUMULATORFABRIKKEN A/S

MYNSTERSVEJ 6 - KØBENHAVN V. - HILDA 2288

hjemme på kaffebordet og i køkkenet - på ture og på Deres arbejde.

- INTET SPILD
- HOLDBAR I MÅNEDER
- MEST ØKONOMISK

SØNDERBYS FABRIKER A/S

SCT. ANNÆ PLADS 26 - KØBENHAVN K.

SM-LAMPER

Gennem
25 aar

-første
førende
DANSKE

SØREN MADSEN

ODENSE
Dronningensg. 7
Telf. 220

KØBENHAVN N
Sigurdsgade 26
Telf. Cent. 14037

AARHUS
Nørreport 6
Telf. 23085

Til ethvert
regnskabs- og
kontrolformål

ENEFORHANDLING FOR DANMARK

EMILIUS MØLLER A/S

VIMMELSKAFTET 38 KØBENHAVN K

CENTRAL 1555

portmiddel engang havde sine spor her.

Vi møder på vor vej mange og trange kurver, og der findes da også i datidige aviser klager over togenes enerverende »hvinen« i disse mange kurver. Retfærdigvis må dog samtidig nævnes, at lokoens »puffende« skorstenslyde blev karakteriseret med betegnelser som hyggelige og øen tilhørende.

I Stevning og i Stevnstrup samt på hele den mellemliggende strækning kan man ret øst for Egebjerg finde en planumsrest og i Stevnstrup ligeledes lidt.

Des nemmere er det i byen Oksbøl, hvor i hvert fald stationsbygningen (der var banernes ejendom) kan genkendes ved sin stil. Også stationspladsens omrids og en mod Nordborg pegende rest findes let her.

Atter stigninger og fald, hvor man kun tre steder med sikkerhed kan sige: »Dette er banerester«. Til gengæld kan man i Nordborg endnu genfinde den helt uændrede jernbanestation. Ganske vist holder rutebilerne ved det, der før var perron I, og ganske vist får samme biler pakker og gods ved det, der før var pakhhus, men på en tid hvor pladsen er tømt for biler, er det muligt at sætte tiden tilbage. Såvel som i Augustenborg er også her perronur bevaret. Den 1/10 hhv. 1/11 1959 flyttede de sidste 2 rutebilchauffører ud af bygningen, der, når dette læses, formentlig er nedrevet.

En moderne og større rutebilstation er et varmt ønske i Nordborg, og rutebilernes antal er også stort. Morsomt nok er så sent som i 1959 i et dagblad skrevet, at amtsbanestrækningen til Nordborg i dag ville have gjort bedre fyldest end alle rutebilerne tilsammen. En enlig svale ganske vist, men endnu har man ikke helt glemt.

En af forømtalte rutebiler må herfra yde befordringsmulighed tilbage til Vollestrup, hvorfra vi for anden gang starter, og denne gang med østlig kurs. Bortset fra at man — som tidligere nævnt — kan se de 2 baners forløb direkte øst for st., og at der stedvis (men kun stedvis) fremover findes synlige rester, er der frem til Mommark kun lidt at gå efter.

Når derfor den mulighed valgtes, at gennemføre turen Vollerup—Mommark

som en køretur, var det ikke af magelighedshensyn, men fordi nogle køreture på denne strækning sammen med en lokalkendt lokofører og ved dennes side i motorvognens førerrum egentlig viste sig at være en forbavsende god måde at stedfæste det lidet, der er tilbage. Det er så spredt og så lidt, at jeg ikke alene ikke vil anbefale turen til andre som egentlig fodtur, men heller ikke mener, at en opremsning tjener noget formål. Jeg vil meget hellere nøjes med at fortælle, at st. i Kirke Hørup, Neder Tandslet og Lille Mommark stadig er de samme, som amsbanerne benyttede, samt anføre, at man i Lille Mommark stadig ser perron II, hvor DSB i sin tid anlagde et krydsningsspor, der nu forlængst er fjernet.

Endvidere bør kort omtales, at Mommark havn og færgen til Fåborg var ØK's genforeningsgave til Sønderjylland, og at denne færgeoverfart i 1947 blev voretaget af SFJ og DSB. Der var fra begyndelsen 2 sporvidder på såvel færgesom havn, hvilket åbnede mulighed for en vis samtrafik, der havde sin største betydning inden normalsporet havnebane (transportør) holdt sit indtog på østhavnen i Sønderborg.

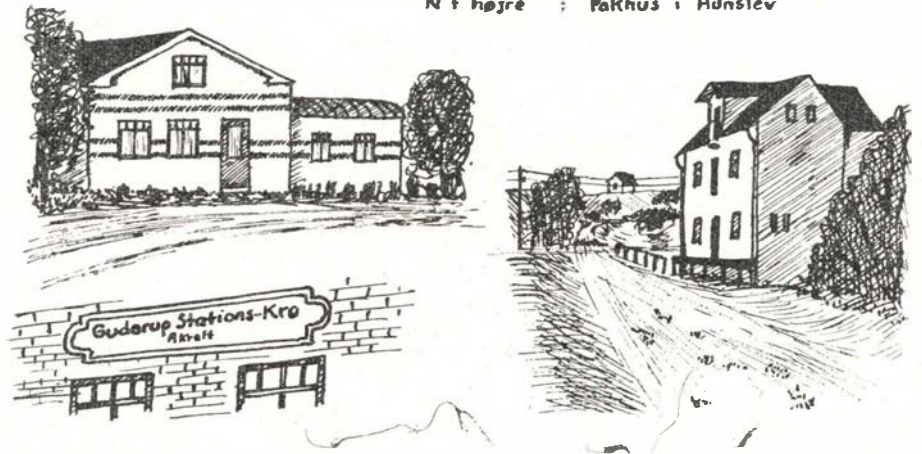
Mere interessant og uden mulighed for besigtigelse pr. jernbanehjul er sidestrækningen Lille Mommark-Skovby.

Ganske vist er denne strækning også blandt de, der fremviser de færreste beva-

rede minder, men man kan dog i Skovby tydeligt kende pakhushuset men dårligt stationen. Endvidere møder man — i elendig stand ganske vist — den gamle 2-portede remise. Man kan også, når man går mod nord, se banens rester lidt frem i terrænet mod Fjelby, og man kan i denne lille landsby endog meget tydeligt genkende både st. og pakhushuset. Man kan ydermere ca. 800 m mod nord atter finde en lille rest på vel 200 meter, indtil vi ved vejskæringen må give tabt, og hverken i Lysabild eller frem mod L. Mommark findes andet end spredte små fingerpeg, der kan fastslås som stammende fra et nedlagt banesystem.

Hermed er fodturen til ende, men jeg kan — inden vi skilles — ikke lade være at fortælle, at netop disse baner havde en for kredsbaner overordentlig stor persontrafik, og at der på store rejsedage, og dette gælder i særdeleshed for ringriderdage i Sønderborg, måtte disponeres med alt det rullende materiel, der overhovedet var køreklar. Således blev på disse dage endog åbne godsvogne anvendt som bænkevogne, og man var fra banernes side klar til at dække med presenninger i tilfælde af regn. Med 2 lokomotiver kørte man så fra Sønderborg, og var der ikke regn, var der i hvert fald gennemtræk, røg og gniester, men hvad, det var jo en festdag.

Småglimt fra amtsbanerne på Als.
Ø.t. væstre : Oksbøl station
N t venstre : Et minde i Guderup
N t højre : Pakhus i Hunslev

OLAF L. KONGSTED & CO.

Hauserplads 32

København K. - Telf. Minerva 3247

AFB

1/2

Kul - Koks - Olie - Oliefy

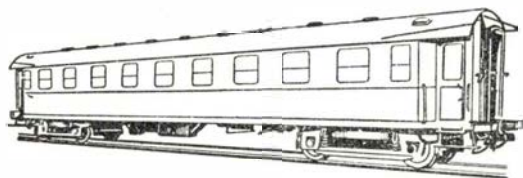
Minerva 6068

AKTIESELSKABET
ACCUMULATOR-FABRIKEN
KGS. LYNGBY

Leverandør af akkumulatorer
til

Skinnebusser
Diesellokomotiver
Togbelysning
Signalanlæg
Telefoncentraler
Elektrovogne
Gaffeltrucks
Rutebiler
m. m.

VOGNFABRIKKEN
SCANDIA
AKTIESELSKAB
RANDERS

MONBERG & THORSEN A/S
INGENIØRER – ENTREPRENØRER

København K. – Kultorvet 2
Minerva 2442

Signalanlæg
Uranlæg
Telefonanlæg

L. M. ERICSSON A/S

FINSENSVEJ 78
KØBENHAVN F

FASAN
0132 6868

Ved De, at

LEGO-børn

leger bedst!

ALEX GROS MAN

ENSRETTERFABRIK

GLADSAXEVEJ 367

Søborg 7676

Lemvigh-Müller & Munch 1/2

ÅRHUS

KØBENHAVN

Fa. TH. JENSEN

Gelsted

C. F. Riedel & Lindegaard 1/2

Maskinfabrik og Jernstøberi

Kingosgade 11 – København V. – C. 2648

Centralvarme – Gas – Vand og Sanitetsanlæg

Sporskifter – Strålevarme

Køleanlæg

til

M/S „PRINSESSE ANNE MARIE“

leveret af

EVERCOLD

DANSK KØLEINDUSTRI A/S

Vesterbrogade 114-116

København V.

Telf. Hilda *3336

Værktøj for vej- og jernbaneanlæg

– således omfatter vor produktion bl. a. stengrebe og skovle til såvel stats- som privatbanerne.

DANSK STAAL INDUSTRI A/S

af 1933 – Kongens Lyngby

DANSK SOJAKAGEFABRIK AS

(AS DET ØSTASIATISKE INDUSTRI OG PLANTAGE KOMPAGNI)

ISLANDS BRYGGE 24 . KØBENHAVN S

A/S N. P. NICOLAJSEN

TØMMERHANDEL

Røde Mellevej 1

Tlf.: Central 8195

Telegram-Adresse:

Timbers,

København

Dæhnfeldts
garanterede Frø

HOVEDKONTOR: ODENSE – TELF. 110606

FILIALER:

KØBENHAVN:

TELF.

30 14 99

AARHUS:

TELF.

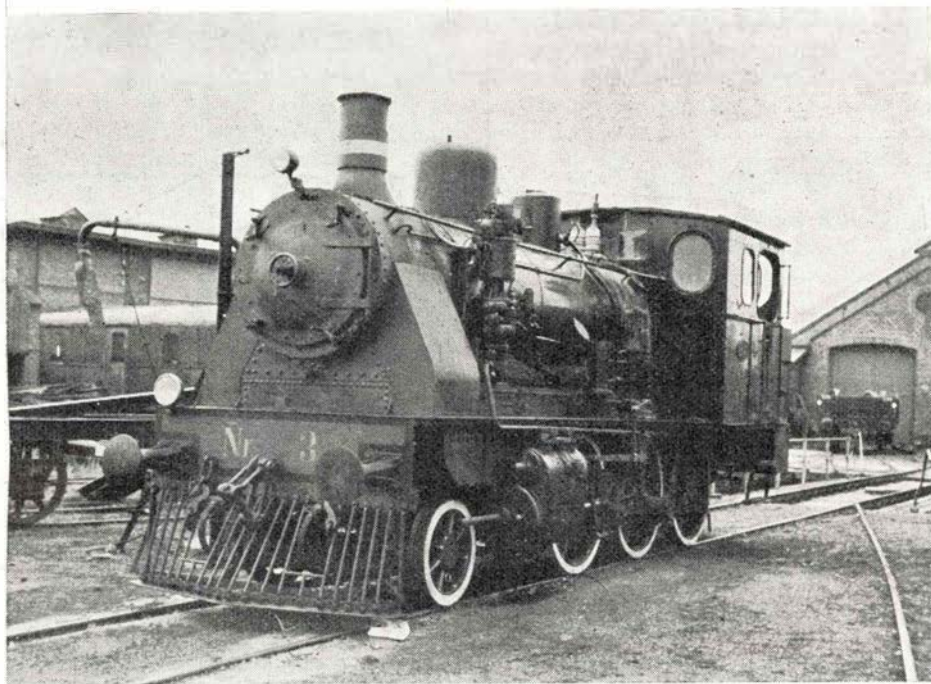
6 25 66

AALBORG:

TELF.

3 77 00

Nordfynske jernbaners lok

NFJ lok nr. 3

Foto: H. G. C.

Her ser vi Nordfynske Jernbanes lok NFJ nr. 3, bygget 1923 hos Henchel og fotograferet i Bogense i dette efterår. Tre gange om ugen køres roetogene med damp, og loket står derfor til parade lørdag eftermiddag, indtil det skal køre kl. ca. 5.

Som det fremgår af billedet, holder NFJ sine lok meget fint. Pudsetvist er

ingen mangelvare hos denne bane, hvor alle vogne er rødmaledede og staferede, ja, alt hos banen holdes i fineste stand. Hvis OHJ skal have ug for sit materiel, skal NFJ i hvert fald have ug — og ikke nok med det: Banen er hvad man i England kalder en »venlig« bane.

Jeg gik frækt over til nr. 3, der stod

lige ved drejeskiven, og da den første jernbanemand passerede, blev jeg lidt beklemt, men hvad jeg fik? Et lystigt smil og: »Det er vel ikke til udenrigstjeneste?« Jeg var ganske overrasket, det var noget helt nyt.

Da lokføreren senere kom, fik vi en hyggelig snak om loket, der viste sig at være meget økonomisk. Jeg fik et foredrag om briketfyring, der kun kræver meget lidt pasning. Det var meget interessant at høre om, og da jeg blev inviteret op i førerhuset, blev jeg ganske paf. Midt på gulvet lå briketterne stablet op i en næsten geometrisk lille stak fint lige. Det er forøvrigt mærkeligt, at ikke andre baner er gået over til denne meget renlige og billige form for brændsel.

Hans Gerner Christiansen.

— ny energi
til dansk industri

Århus

* 3 69 22

Arsagen til, at kong Salomon var den klogeste mand i verden, var uden tvivl den, at han havde så mange koner til at råde sig.

*

Automatisk styring af toggangen skal supplere DSB's fjernstyring

Een klarer 33 mands arbejde

I fjernstyringstårnet på Odense banegård sidder to overtrafikassistenter ved hver sit fjernstyringsbord. Den ene dirigerer ved tryk på knapper trafikken på Odense banegårds område. Den anden leder hele trafikken mellem Nyborg og Tommerup. Det hele begyndte i 1954, da

Odense station blev automatiseret. Siden har man fået automatiseret strækningen fra Nyborg til Tommerup. Inden længe vil man nå frem til Fredericia. Det drejer sig om det største fjernstyringsanlæg i Skandinavien. Man har, samtidig med at man opbyggede den fynske strækning, eksperimenteret med en enkeltsporet strækning

på Falster, og den 1. november toges strækningen Roskilde—Ringsted i brug som fjernstyret.

Da man i 1954 gik i gang med automatiseringen, var forholdet det, at hver gang et tog kørte over Fyn, blev 33 mand sat i sving inden for sikkerhedstjenesten. I dag klarer een mand hele sikkerhedstjene-

J. Saabye & O. Lerche $\frac{1}{5}$

ingeniører & entreprenører

Telefon C. 2658 - Minerva 5550

Den bedste og mest velsmagende SENNEP er

Alfa SENNEP

sur SENNEP med gul etiket

sød SENNEP med rød etiket

A/S ALFA - VEJEN

Vejen

Sydjysk Damkultur A/S

VEJEN
Telf. 115 – Telg.: Damkultur
EKSPORT
Egne jernbanevogne

E. Bjørnkilde Bageri og Conditori

Nørregade 44 – Vejen
Tlf. 54

Jernbanens damer anbefales

Parfumeri Guldborg

Nørregade 90 – Vejen
Tlf. 336
Stort udvalg i toiletartikler, bijouterie
og gaveartikler

Rekord Vask

Nørregade 90 – Vejen – Tlf. 646
en ren fornøjelse

E. Schmidt

Ure – guld – sølv briller
Vejen – tlf. 8

A. B. MADSEN

Installatør
Udfører arbejde for DSB
Storegade – Lunderskov – Telf. 162

Ribe Maskinfabrik A/S

Leverandør til DSB
Tlf. Ribe 206 og 423

Handelsbanken i Bramminge

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank
Telf. 9 og 259

Bramminge - Skjern m. fl.

NICOLAJ JOHANSEN

Guld – Sølv – Ure – Optik
Storegade – Bramminge
Telf. 88

BERTRAM NIELSEN

Slagtermester – Storegade 8
1. kl.s kød og flæsk
Telf. Bramminge 240

Bramminge

Bog- og Papirhandel

Bent Schack
Telf. 61

A. A. ØLLGAARD

Bramminge

Grindsted Brugsforening

Vestergade 6
Telf. Grindsted 43

Grindsted Radio

Fr. Flø Sørensen
Vesterbrogade 2 – Grindsted
Telf. 375

Ølgod og Omegns Spare- og Laanekasse

ØLGOD
Storegade 11 – Telf. 108 og 38

Vi søger aftagere til

SMÅKAGER

formkager og pebernødder
Forlang prøver
HENNY's BAGERI
V. Gundesbøl pr. Tarm, tlf. Ådum 42x

Skjern Cykellager

Cykler – Cykledele
Gummi en gros
Tværgade 2 – Skjern – Telf. 176

KNUD KNUDSEN A/S

Aut. elektroinstallatør
Udfører arbejder for DSB
Vestergade, Ikast
Telf. 5 11 26

ANDELSMEJERIET SKJERN

1. kl.s mejeriprodukter
Tlf. 30

Dansk Andels Ørredekspert

BRANDE
Tlf. 562

Pension „BJERREHAVE“, Gjern

Nyt hvile- og rekreationshjem
med alle moderne bekvemmeligheder
i skønne omgivelser.
Gæster modtages for kortere og
længere tid.
Sygeplejerske **Bodil Ellerup**.
Telf. Gjern 2.

Aksel Andersen

Købmand, Durup.
Stort udvalg i kolonial, vin, konserver
og tobakker.

Bergmann Larsen

Aut. el-installatør
Mørke – Telf. 65

Trustrup Realskole

Skolebestyrer Chr. Hokland
Telf. Trustrup 60

Gør Deres indkøb hos vore annen forret

sten på den ca. 50 km lange strækning fra Nyborg til Tommerup.

Overassistenten ved fjernstyringstavlen på Odense banegård har nøjagtig det samme overblik over sin linje og sine tog og den samme magt over dem, som ejeren af et stort og dyrt modeljernbaneanlæg. A propos dyrt, så vil automatiseringen af den fynske strækning koste 8,5 mill. kr., og forrentningen er af en størrelsesorden, der vil muliggøre afskrivning i løbet af en halv snes år.

På fjernstyringstavlen kan overassistenten til hver en tid se, ikke blot hvordan sporene står, og hvad signalerne viser overalt på linjen, men han kan også se, hvor togene befinder sig. I talrige blokhytter langs linjen er indbygget et med fjernstyringstårnet i Odense korresponderende relæ-system. Hvis det er et lyntog eller eksprestog, der forlader Nyborg, markeres toget på tavlen med grønne lamper, der slukkes og tændes efterhånden som

kørslen skrider frem. Tilsvarende har langsommere kørende tog gule lamper og standsende tog røde.

Denne automatisering sparer ikke blot personale, men fremmer toggangens afvikling betydeligt. Mens man tidligere af sikkerhedsmæssige grunde måtte holde en afstand på otte km mellem hvert tog over Fyn, kan man nu lade tog rulle af sted med to km's afstand.

Det betyder, at der mellem Nyborg og Odense kan være 11 tog på linjen samtidig — i hver retning. Og der er god brug for denne stigning i kapaciteten, for på travle dage kan der rulle mellem 250 og 300 tog over Fyn.

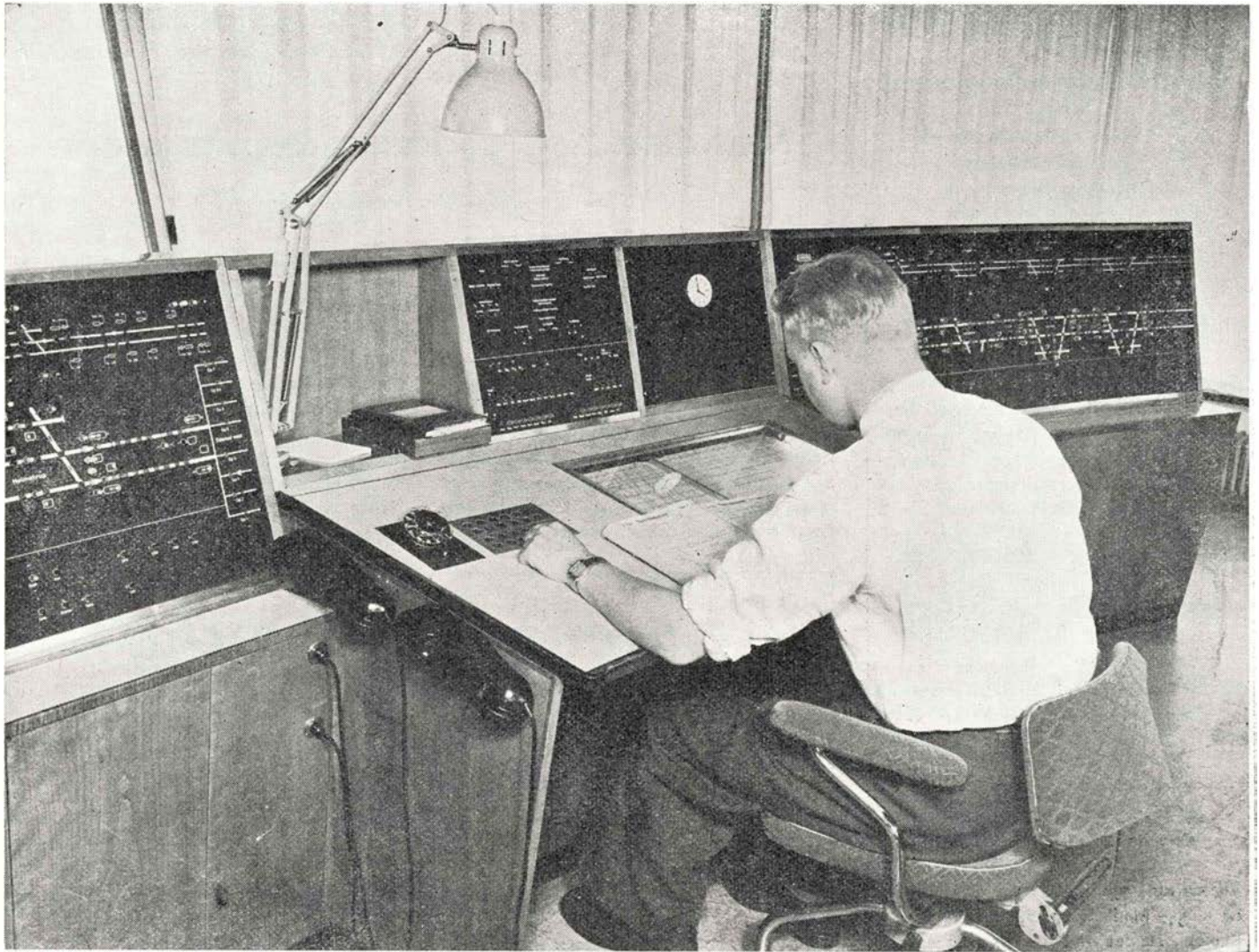
Det er altid rart at få håndgribelige beviser for, at det betaler sig at ofre noget på at skabe øget sikkerhed. Nu kan man selvfølgelig med en vis ret hævde, at sikkerhed i forbindelse med menneskeliv aldrig kan købes for dyrt. Men når investeringerne i nye automatiske sikringsanlæg,

sådan som de i disse år opbygges indenfor DSB, ovenikøbet kan forrentes og afskrives hensigtsmæssigt, må det være hævet over enhver diskussion, at den øgede sikkerhed betaler sig.

Besøgende fra det meste af jordkloden

På Odense banegård må man næsten daglig tage imod gæster fra hele verden, der ønsker at studere anlægget. Man har større fjernstyringer i USA, og i Frankfurt am Main har man et genialt og næsten selvtænkende system, men DSB's fynske fjernstyring betragtes som mønstergyldig for middelstore og mindre lande. Man har i den seneste tid haft besøg af deputationer og interesserede teknikere fra Rusland, Øst- og Vesttyskland, England, Holland, Belgien, Frankrig, Formosa-Kina, Jugoslavien, Burma og Ceylon.

Man kan fortælle de interesserede, at automatiseringen giver en 100 pct.s sik-

Manøverbord på Odense station. — I midten ses tællepanelet og bordpladen med togtidsskrivere

Skoler og kurser

ASK EFTERSKOLE

pr. Malling (syd f. Århus)
Tlf. Solbjerg 195

4 mdr.s skole f. unge piger (14-18 år) fra 3. maj. Alm. skolefag, skolekøkken, håndgøring, kjolesyning, maskinskrivning. - Program og skema til stats- og kommununderstøttelse sendes.

Ellen og Thorvald Ovesen.

Hadsten Husholdningsskole

nær Aarhus

5 mdr.s kursus beg. maj og novbr.

3 mdr.s fra januar, maj og august.

Statstilskud kan søges.

Rigmor Pedersen

Marie Herping.

Struer Husholdningsskole

Nyopført, moderne skole.

3 el. 5 mdr.s kursus begynder

3. nov., 5. jan. og 10. aug.

Statstilskud kan søges. Program tilsendes

VINDING husholdningsskole Vejle

3 og 5 mdr.s husholdningskursus
m. praktisk husførelse

barnepleje, syning, vævning

3 mdr.s sy- og tilskærerkursus

beg. 3. maj.

Skema til underst. og plan sendes

Aase og A. Andreasen, tlf. Vinding 12.

Østjysk Ungdomsskole Odder - Tlf. 40193

Sommerskole for unge piger (14-18 år) i 5 mdr. fra maj. Alm. undervisn., husholdning, kjolesyning, vævning. 8 timers ugentlig engelsk efter ønske. Plan og oplysning om understøttelse sendes.

Agnes og J. Slotsbo-Nielsen.

Aarhusegnens husholdningsskole

Risskov st. - Tlf. Aarhus 7 84 46

5 mdr.s kursus fra maj og novbr.

3 mdr.s kursus fra maj og august

Moderne skole, smukt beliggende.

Statstilskud kan søges. Program og oplsendes.

Anna Hansen.

Aarhus Husmøderskole

vis-a-vis Rådhuset - Park Allé 5

Tlf. 2 72 30

Kursus for unge piger. 3-5 mdr.s fra jan. og aug. - Madl. Husg. Barnepl. Syning - Skolepl. sendes. - Statstilsk. kan søges.

E. ASTRUP

kerhed. Systemet kan svigte, men det værste, der vil ske som følge heraf, er, at togene går i stå. Intet andet. Og man har konstateret, at mindre end een procent af alle forsinkelser, siden fjernstyringen blev gennemført, skyldes teknikken.

Togtids-skriveren sladrer

Enhver forsinkelse registreres i øvrigt med stor nøjagtighed i fjernstyringstårnet. Midt i fjernstyringspulten sidder en såkaldt togtids-skriver. Den vagthavende overassistent skal ikke ulejlig sig med at føre tog-journal. Det gør skriveren ved hjælp af små hamre, der bearbejder den grafiske køreplan. Siden kan man med usvigelig sikkerhed sige, hvor længe et tog har været undervejs på de enkelte blokafsnit. I gamle dage kunne fyrbøderen, hvis han var kommet lidt bagefter med dampen, give maskinen en ekstra spand kul og håbe på at indhente den tabte tid før endestationen. I dag sladrer togtids-skriveren. Med 30 sekunders mellemrum bearbejder en hammer gennem et farvebånd den grafiske køreplan, og hvis blot en draisine har ferieret et kvarter på et sidespor i Hjulby, kan det konstateres på køreplanen gennem 30 små lodrette streger

ved siden af hinanden ud for signaturen Ju, der står for Hjulby.

Mens man har opbygget den fynske automatisering, er der naturligvis rundt omkring i verden fremkommet forbedringer. Disse har man straks søgt at indføre i systemet, og det kan nævnes, at man i det kommende år inden for det fynske område bliver i stand til at operere med begrebet »adresserende tog«. Hvis f. eks. den vagthavende finder det formålstjenligt, at det godstog, der i dette øjeblik forlader Odense, bliver overhalet af et lyntog i Ejby, trykker han en kode ind på dette tog. I Ejby registreres en tilsvarende kode, der lader alle andre tog end det pågældende godstog passere. Når det nærmer sig Ejby, vil føreren finde ikke to, men kun eet grønt lys ved indkørslen, og på stationen vil toget ganske stille glide ind på et sidespor.

Store fremtidsperspektiver

I fremtidens togtrafik bliver det sådan, at lokoføreren næppe ved, hvor man kører hen, for rejsen er slut. Han kører blot efter signalerne og vil næsten kunne gøre det med samme spænding som passageren i et udflugtstog ud i det blå.

Manden bag sikkerhedsanlæggene

Overingeniør W. Wessel Hansen

Hele denne dynamiske omvæltning i alt hvad der angår sikkerhedsanlæg og sikkerhedstjeneste, skyldes så godt som udelukkende overingeniør W. Wessel Hansen.

Straks efter at være blevet cand. polyt. (elektroingeniør) i 1930 blev Wessel Hansen antaget som ekstraingeniør ved signaltjenesten i 1. distrikt, og redaktøren af nærværende blad husker alt om den unge mands første projekter på Flintholm station, hvor man på daværende tidspunkt

var i fuld gang med at etablere den første fjernbetjening i fuldautomatisk strækning ved DSB. Wessel Hansens første opgave bestod i at konstruere relæer til daglyssignaler, og et monstros af et relæskab på Flintholm station står stadig som bevis på, hvorledes al begyndelse er svær.

Men — selv om Flintholms sikringsanlæg er mere end 30 år gammelt, og selv om såvel signalvæsen som signaltjenesten dårligt vil kendes ved anlægget i dag — det er helt forældet siger man — og det

Ligeså uundværlig

JERNBANEN er
for TRAFIKEN

er STATSANSTALTEN
for LIVSFORSIKRING

er det vel også set i forhold til det der sættes op nu, så er det dog en kendsgerning, at der aldrig har været fejl ved dette centralapparat eller blok, der har kunnet give anledning til uheld!

Det var et lille sidespring, der kun er taget med for at fortælle om Wessel Hansens start ved DSB.

Årene gik, og ved studierejser, bl. a. til USA, og ved deltagelse i internationalt samarbejde mellem de europæiske jernbaner har Wessel Hansen rustet sig til den livsgerning han er midt i i dag. Der er næppe et felt indenfor sikringsteknikken, det være sig stations- og strækningssikringsanlæggene, sikring af overskæringer eller organisation af lager- og værkstedsforhold, hvor hans indflydelse ikke har gjort sig gældende.

Vi lader en samtale i INGENIØREN med overingeniøren fortsætte:

— Hvor meget sikrere er det efterhånden blevet at køre med DSB?

— Det har i mange år været Statsbanernes ønske at lave en statistik, men det har vist sig uhyre vanskeligt, fordi der sker så få ulykker, svarer overingeniør Wessel Hansen. Ulykkeshændelserne er så få, at man ikke har kunnet finde noget ordentligt system at rubricere og opregne dem på. Derfor må vi for at få et tilstrækkeligt antal at regne med udstrække statistikken til en længere årrække. Men vi har eksempler på, at et stærkt trafikeret automatisk lyssignalanlæg ved en vejskæring gav stor usikkerhed, medens man efter supplerung med halvbomme helt undgik ulykker og farlige situationer.

— Der sker dog stadigvæk ulykker ved vejskæringer?

— Fundstændigt udelukke ulykkerne kan man jo desværre ikke, men man er efter min opfattelse nået langt videre i sikkerhed end tidligere gennem indførelsen af de automatiske anlæg med deres lyssignaler og klokkevarsel og endda ved stærkt trafikerede veje med halv- eller helbomme. Man har her udelukket enhver mulighed for, at den, der skal sørge for at lukke bommene ned, glemmer det eller af anden grund ikke får det gjort.

— Selve toggangen sikres jo også automatisk?

— Allerede før sidste verdenskrig havde vi enkelte automatiske linjeblokanlæg, bl. a. Klampenborg—Skodsborg og København—Hellerup. Men de kunne svigte, d.v.s. give utidige »stop«, gennem længere tid, f. eks. som følge af strømafbrydelser, og hvis periodetallet ikke holdt sig nøjagtigt på 50.

De 100 procent driftsikre anlæg findes stadigvæk ikke — heller ikke noget andet sted i verden — men de anlæg, vi i dag udbygger strækningerne med, har en meget høj standard m. h. t. driftssikkerhed. Foreløbig er vi ved at udbygge vor vigtigste strækning: København—Fredericia, med automatiske linjeblokanlæg, og de indrettes med betydelig kortere intervaller, end man kunne tillade sig, dengang linjeblokanlæg skulle betjenes manuelt. De kortere intervaller giver ikke alene øget sikkerhed, men også langt bedre mulighed for at indvinde forsinkelser.

På Fyn har vi nu passeret Nr. Åby og er på vej mod Kavslunde, og på Sjælland er automatbloksystemet i brug på hele strækningen Roskilde—Ringsted. Allerede nu findes automatblok mellem København og Glostrup samt praktisk talt i hele S-baneområdet.

— Og når De så er færdig til Fredericia?

— Så vil det være naturligt at fortsætte både mod nord og mod syd. Fredericia er ikke på nogen måde tænkt som en endestation.

— Hvordan går det med forsøgene med fjernstyring af toggangen over Fyn?

Forsøgstiden slut

— Vi regner forsøgstiden for tilendebragt. Det er jo efterhånden 3 år siden, vi begyndte at installere fjernstyringsanlægget fra Nyborg til Tommerup med central i Odense, og vore erfaringer har været så gunstige, at vore bekymringer for eventuelle svigt i systemet må siges at være gjort til skamme. Vi har faktisk ikke haft brug for ret mange af de regler, vi dengang udarbejdede til anvendelse i sådanne tilfælde.

Næste skridt i udviklingen er nu på vej, idet vi fra ren fjernstyring går over til automatisk styring af stationerne. Mens

fjernstyring populært sagt blot er at udstrække betjeningspersonalets arme, vil automatstyringen give mulighed for at tilrettelægge en plan for et togs kørsel, hvorfor arbejdet indskrænkes til at kontrollere, at planen overholdes, eller at foretage de nødvendige korrektioner. Forud for toget sendes automatisk en information om, at det er på vej, og hvilket signal det skal have fra den pågældende station.

— Kunne man ikke bruge en programstyring for hver station?

— Den ville ikke give betjeningspersonalet mulighed for at korrigere de små forsinkelser, der nemt opstår, uden hver gang at udarbejde helt nye programmer for de enkelte stationer.

— Der opnås store fordele gennem de mange rationaliseringsbestræbelser?

— Ja, ikke alene sikkerhedsmæssige, men også økonomiske og tidsmæssige. Vi får i fremtiden meget store muligheder for at indhente forsinkelser, og både sporenes og materiellets kapacitet vil kunne udnyttes endnu bedre end hidtil.

— et rigtigt
hyggested med
god mad,
velopredte
senge og hygge-
lige værelser

Ring os op og
aftal nærmere
om week-end
besøg og lign.

Tlf. Silkeborg 630

HERREGAARDS-MOTELLET
Hl. Kjærsgaard
SILKEBORG

Hads-Ning Herreders
Jernbane

A. WINTHERS

Fabriker - Them

Telefon Them 42 og 210

Fra dagbogen

Hørning den 31. okt. En mand, der i flere timer havde vandret rundt på Hørning st. kastede sig pludselig foran eksprestoget mod Århus og var dræbt øjeblikkelig.

Roskilde den 1. novb. Fra i dag fjernstyres hele strækningen Roskilde—Ringsted fra Roskilde st.

Ålborg den 2. nov. Højesteret har nu afsagt endelig dom i anledning af påsejlingen af jernbanebroen mellem Ålborg og Nørresundby i september 1956. DSB havde appelleret landsrettens afgørelse, da man ønskede erstatningen afgjort efter de engelske regler, der ville give større erstatning end efter danske regler. Højesteret fastslog, at når skaden var sket her, måtte de danske regler tages i betragtning.

København L den 5. nov. Da et tog ved 18-tiden var under indkørsel på stationen, opdagedes det, at en mand havde lagt sig i sporet. Det var ikke muligt at bremse toget. Manden pådrog sig alvorlige kvæstelser.

Nykøbing F. den 7. nov. Da Alpeekspressen ved middagstid havde sat sig i fart, kom en 16-årig dreng løbende og forsøgte at springe på toget. Han snublede og faldt ned mellem perronen og toget, men slap fra uheldet med hudafskrabninger og en forslået hofte.

Korsør den 9. nov. En gårdejer, hvis hest var kommet ind på banen mellem Forlev og Korsør i oktober forrige år og blev dræbt af toget, havde krævet en erstatning af DSB på 1793 kr., da han påstod, at hegnet ikke havde været i orden. Byretten fandt, at der intet var bevist om mangler ved hegnet og fri fandt DSB. Dommen blev appelleret, men landsretten stadfæstede denne og gårdejeren idømtes 800 kr. i sagsomkostninger ved begge retter.

Kølkær den 9. nov. En 49-årig dame benyttede ved 18-tiden drøjekorset ved siden af de sænkede bomme på overskæringen ved stationen. Hun blev påkørt af et gennemkørende særtog og var dræbt på stedet.

Bynkel den 10. nov. Stationsbestyrer fru E. Frederiksen, Bynkel, blev i dag ved middagstid påkørt og dræbt af motor-toget fra Nyborg, da hun gik bag om en godsvogn og ud foran toget. Fru Frederiksen havde haft stationen i entreprise i godt syv år.

Marrebæk den 11. nov. Da Hollands-ekspressen ved 20,30-tiden passerede mellem Fiskebæk og Marrebæk knækkede en aksel i en sovevogns truck, der dog blev på sporet, indtil toget passerede et sporskifte på Marrebæk st., hvor sovevognen afsporede. Strækningen var derefter spærret indtil næste formiddag.

Hjerm den 17. nov. Den godt 15 km lange strækning mellem Holstebro og Struer har gennem flere år været en flaskehals for toggangen på denne strækning. Hjerm st. har i dag taget et nyt sikringsanlæg i brug, der som det første i sin art på DSB gør det muligt at give samtidig indkørsel for tog fra begge sider på enkeltsporet strækning. Fra 1. december fjernstyres strækningen fra Struer st.

Hjallese den 17. nov. Ved 6,30-tiden kørte en traktor, trods rødt blinklys ind på overskæringen i Hjallesegade ind foran toget fra Svendborg. Traktorføreren sprang af i tide, og der skete kun materiel skade. Toget kunne straks efter fortsætte.

Korsør den 19. nov. Da motorfærgen Korsør ved 7-tiden var på vej til færgelejet i Korsør, brød færgens ene maskine sammen, og færgen kom til at ligge på tværs i færgelejet. Først efter 3 timers arbejde fik man færgen på plads i 1. leje. Senere på dagen blev fotoren repareret så meget, at færgen kunne fortsætte sine ture.

Ringsted den 21. nov. Da Hollands-ekspressen, der passerede Ringsted ved 23-tiden, kom til København, fandt man både tøj og bagage, der ikke blev afhentet. Ved 3,30-tiden i nat fandt man i stationens østre ende liget af en 33-årig svensk herre, der på uforklarlig måde er faldet af toget.

Valby den 22. nov. Da toget fra Kalundborg i eftermiddag nærmede sig Valby st., opdagedes det, at en kupedør stod åben og man savnede en 6 års dreng, der var med sin skoleklasse på udflugt. Ved eftersyn af strækningen fandt man drengen på baneskråningen et stykke fra Hvidovre st. Han var sluppet fra uheldet med et brækket ben og nogle skrammer.

Skive H den 21. nov. Efter ti års arbejde med baneforlægningen kunne man i morges tage det første tog fra Struer ind på Skive station ad den nye strækning.

Åbenrå den 22. nov. Da Falck i aften skulle bugsere en lastbil væk fra havneterrænet, blev lastbilen påkørt af et rangertræk. Der skete betydelig materiel skade.

Ringe den 25. nov. Ved godt 16-tiden kørte en personbil ind i en af de bageste vogne i et godstog på overskæringen i Boltinggårdsskov. En 45-årig mand, der ejede bilen, blev slynget ud af denne og var dræbt på stedet. Han havde overladt rattet til en dame, der stod for at skulle aflægge køreprøve, og således ikke var i besiddelse af førerbevis.

Valby den 24. nov. Ved 22,30-tiden blev vagtmand ved kolonarbejdet mellem Valby og Vigerslev st., jernbanearbejder Alfred Sørensen, påkørt og dræbt af et S-tog.

PRØVESENDING EN GROS TIL ALLE

Mindste salg 8 æsker

Amrk. silketransparent Le Mur - Verdens fineste hygiejniske sæbe, jernstærk og nylonfyld - i org. blikæsker med 5 stk. til ren en gros pris kr 1,25
Prøvesending paa

3 ÆSKER - 10 KR.

sendes diskret omg. mod konv. ant. frimærker eller efterkrav. Samtidig vedlægger vi vor prisliste, bestillingseddell og franco kuvert.

vedlagt 1 frimærke: _____ Kontant _____ Efterkrav _____

Navn _____

Adresse _____

Ordrøn eksp. samme dag, den indgaar.

FABRIKKERNES DEPOT OG UDSALG
Frederikssundsvej 156 B, Kbhvn. Erh. Danmark
eller Grønnegade 61, Aarhus største

Valby den 28. nov. Under samme omstændigheder blev jernbanearbejder Chr. Nielsen ved godt 8-tiden påkørt og dræbt af S-toget fra Glostrup. Efter at han havde varskoet kolonnens arbejdere for et tog, der skulle passere i fjerntrafiksporet, trådte han tilbage i S-togsporet, hvor der i det samme kom et S-tog fra Glostrup.

Privatbane-

nytt..

Ålbæk den 3. nov. To banearbejdere, der arbejdede med mekanisk stoppemaskine et par km fra Ålbæk blev ved 8,20-tiden overraskede af toget fra Skagen. Det lykkedes den ene af dem at komme væk fra sporet, men banearbejder Manggaard Jacobsen blev påkørt og dræbt på stedet.

Sæby den 5. nov. En motorcyklist, der var stoppet op for de sænkede bomme på hovedvej A 10, blev påkørt bag fra af en bil og sammen med motorcyklen slynget under bommen og ind på sporet. Det lykkedes at få standset toget, før der skete yderligere uheld.

Svinninge den 16. nov. En personbil gik i formd. pludselig i stå på overskæringen for Triersvej og blev påkørt af skinnebussen fra Holbæk. Bilen blev totalt knust. Af dens tre passagerer var en 6-årig pige dræbt øjeblikkelig. Føreren af bilen havde pådraget sig alvorlige kvæstelser, mens den tredje passager var sluppet med lettere skrammer.

Århus H den 18. nov. Under oprangering af Odderbanens tog fra Århus kl. 14,20 kørte et diesellok så hårdt mod to af togets vogne, at passagererne i vognene blev væltet omkuld. Tre måtte bringes på hospitalet med lettere skader.

Vust den 26. nov. Kl. 6,30 kørte morgen-toget fra Fjerritslev i tæt tåge, kort for indkørsel på stationen, mod fire heste, der stod på banelinien. Skinnebussen afsprede og var i fare for at vælte

ned ad skråningen, men ingen af passagererne kom noget til. De to af hestene var dræbt øjeblikkelig.

Kalvehavebanen i likv. På banens generalforsamling oplystes det, at realisationen af banens værdier stort set var ved at være afsluttet. Et diesellok måtte sælges 8.000 billigere end forventet, da den stadige lukning af baner gjorde efterspørgslen mindre. Banens pensionsforpligtelser var ordnet gennem Statsanstalten for Livsforsikring, hvor der var tegnet for ialt 1.749.000 kr. Tre af banens pensionister er ikke sikret fuld pension, da de ikke var fyldt 50 år, da banen indstillede driften. — Der regnes med, at boets samlede dividende bliver godt 13 pct.

Vemb—Lemvig—Thyborøn Jb. Det var med almindelig tilfredshed, at banens regnskab blev modtaget, da det viste en nedgang i banens underskud på næsten 200.000 kr. fra 725.033 kr. i fjor til 557.497 kr. i sidste år. En væsentlig del af besparelserne skyldes, at banen har fået fællesstation med DSB i Vemb. Banens bilruter havde givet et underskud på ca. 56.000 kr.

Thisted—Fjerritslev Jb. Banens underskud viste en stigning på 46.844 kr., nemlig på 504.719 kr. mod 457.875 kr. året før. Der har været en stigning både i antal personer og i godsmængde.

★

MODEL JERNBANE

Fremstilling af signaler.

Selvfølgelig skal vort modelbaneanlæg også udstyres med signaler. Hvor mange skal vi så vælge? Skal vi blot udstyre anlægget med ind- og udkørselssignaler, eller skal vi også have fremskudte signaler, eller endog togvejssignaler? Eller med endnu flere typer? Kikker vi i Statsbanernes signalreglement, ser vi, at der er et virvar at vælge imellem. Inden for hovedsignalerne gruppe skelner vi jo mellem armsignaler og daglyssignaler, og inden for disse er der igen mindre grupper, alt efter hvilket formål signalet har.

Vi tager det koldt og roligt, alle disse mærkelige signaltyper har vi slet ikke brug for, da vi blot skal have hver af vore to stationer udstyret med indkørsels- og udkørselssignal. Da det endvidere er ret svært selv at fremstille armsignaler med dertil hørende trækmagener og relæer, er der kun den mulighed tilbage at udstyre anlægget med almindelige daglyssignaler.

Vi skal til hver station bruge et indkørselssignal med gennemkørselsangivelse (baggrundsskærmen hertil er vist på fig.

n) samt et udkørselssignal. Fig. a viser dette i naturlig H0-størrelse.

Signaler fremstillet efter nærværende opskrift kan naturligvis også bruges til andre anlæg end det, der er beskrevet i nærværende artikelserie. Men det behøver vi vel ikke at gøre opmærksom på.

Konstruktionsbeskrivelse.

Som det fremgår af fig. a, er signalet fremstillet med stikben. Fordelen herved er, at man let kan udskifte signalet, eller let fjerne det for at undgå beskadigelse ved evt. nedpakning af anlægget.

Ønsker man således let at kunne fjerne signalet, lader man blot hver ledning til signalet være fastloddet til et stykke fjederblik, der er anbragt på undersiden af anlæggets bundplade. Disse fjederblik presser da mod signalets ben, når disse stikkes gennem bundpladen.

Signalet a er et udkørselssignal. Det består af signalskærm, mast og fod.

Signalskærmen b aftegnes direkte efter fig. a og udsaves af 0,5 mm messing og forsynes med to 4,5 mm huller, svarende

OLIEFYR

halvautomatisk med termostat
komplet monteret

kr. 1370.00

KERTEMINDE STØBEGODS

Frederiksgade 42, Århus. Tlf. 2 12 77.

Tænk på helbredet . . .

Slap af. Tag til Silkeborg Bad. Åben hele året.

Fredfyldt stor naturpark.

Kur med fuldstændig medicinsk undersøgelse eller almindelig hvileferie. Afmaging.

KURLÆGE P. GRAM-HANSEN

SILKEBORG BAD

Tlf. Silkeborg *1013. — Forlang brochure.

Aarhus

Nellemann & Thomsen

Auktionsfirma
Mejlgade 45, Århus – Telf. 2 06 66
Kunstsalon:
Søndergade 1 A – Telf. 2 00 02
Forretningen grundlagt 1869

OST

til hverdag og fest –
for enhver smag og pengepung
Friske landæg til dagspris
Grønnegade 2 (ved Åboulev.) – Århus
Vorregårds Allé 99 – Telf. 6 98 14

K. Riis Refsgaard

Kolonialforretningen
Lundingsgade 11 – Århus
Telf. 3 31 38

Husk min berømte kaffe

Også DE vil blive beundret
efter et besøg i den moderne

Salon RIGTRUP

Lundingsgade 3 – Århus
Telf. 3 14 05

Malerfirma

H. Chr. Secher & Co.

Indehaver: E. Hansen
Mejlgade 24 – Århus
Telf. 25675

Få plads til en Hobby-kælder –
tal med S O S om installation
af nyt oliefy.

Skandinavisk Oliefy Selskab

Kystvejen 33, Århus, tlf. *2 86 11

Søger De varme ting

i undertøj – strømper – sokker –
natkjoler – mavebælter – knævarmere
m. m. – Vi har det i
„CIF“ – Munkegade 5 – Århus
forretningen m. de store størrelser

K. Søndergaard

Auto værksted
v. N. Zarembo – Tordenskjoldsgade 73–75
Stort reservedelslager
Tlf. *6 86 88

Tandlæge P. Rasmussen

Viborgvej 113
Århus - telf. 5 51 05
Kons. 9–16 - lørdag 9–12

Se her!

Gælder det møbler eller tæpper – så
Trøjborg
Møbelmontering
Dr. Margrethesvej 1–3 – Århus
Telf. 6 44 50

Vin- og tobaksforretningen

E. Jørgensen
Skolegade 33–35 - Århus
Vin - tobak - cigarer
toilet- og specialartikler
Telf. Århus 2 28 78

Aarhus Bedemands- og Begravelsesforretning

H. J. Madsen
Ring til 2 28 66
(også søn- og helligdage form.)
Jægergårdsgade 17–19, Århus

Aarhus Kul-Kompagni

Havnegade 6, telf. *20133
Kul – Koks – Cinders
Brændselsolier

Århus Stevedore Co.

Telf. *2 04 66

AARHUS TAXA 2 65 00

Henne om hjørnet

Tæpper syes, løbere kantes,
alt tæppearbejde billigst

Århus Tæppe Service

Nørre Allé 54, Århus. Tlf. 3 01 30

R. STRØM

Aut. el-installatør
LYS – KRAFT – VARME
Rønde – Telf. Rønde 80

Silkeborg

Arbejdsmændenes cooperative Entreprenørforretning

SILKEBORG
Lysaaavej 19 – Telf. 2057

Jernbanepersonalet anbefales
FRISØR HEINE
Frederiksberggade 1 – Silkeborg
1. kl.s moderne hårpleje
Idérige medarbejdere
Telf. 3157

Aktieselskabet Handels- og Landbrugsbanken i Silkeborg

Telefon 1024 (5 lin.)
Filiater i Bryrup og Engesvang

Stedet, hvor vi mødes –

Restaurant SØNDERPORT

Silkeborg – Telf. 1390

Spare- og Laanekassen for Silkeborg og Omegn

Vestergade 3 – Silkeborg
Telf. 410 – 416 – 417
Nordre afd.: Borgergade 2

Pøren Bjørn

Murermester & entreprenør
Hostrupsgade 17 – Silkeborg
Telf. 97

WEBER CARLSEN

Østergade 2 – Silkeborg – Telf. 3202
Billigst med det bedste i gardiner –
hvidevarer og sengeudstyr

Jernbanepersonalet anbefales

ESSO Servicestation

Skovvej 2 – Ryomgaard

Telf. 145

Benzin – Olie – Autoreparation –
Smøring

til diameteren på en Märklinpære. Signalskærmen forsynes yderligere med to kapper, der holder pærene fast.

Kapperne fremstilles af 0,25 mm messing, der udklippes efter fig. h. Kapperne formes ved at klemmes rundt om en stump 4,5 mm tråd, fig. j. Loddes herefter fast på skærmen, fig. l. Lodningen udføres kun på den øverste halvdel af kappen. Udføres lodningen hele vejen rundt, mister kappen sin fjederkraft og dermed evnen til at holde fast på pærene.

Pærene anbringes, hvorefter man fastloder masten c til den højre kant af bagsiden af signalskærmen. Kik engang på fig. a, så er De ikke i tvivl om hvorledes.

Masten er i forvejen fremstillet af købt u-profil af hvidblik, der fås i længder af 20 cm. Bredden er 2,5 mm, tykkelsen 1,5 mm. Mastens højde 53 mm.

Masten loddes senere fast til et hul i centrum af dækpladen e. Pas herved på ikke at fylde profilet og hullet med loddetin, for hvordan skal vi så få ledningerne ned til fodstykket?

Masten afstives med en fastloddet, tilfældig møtrik d.

Signalets fod består af en isolerende plade af 5 mm plexiglas. Har dimensionerne 15×15 mm. Kanterne skal være vinkelret på sidefladerne. I denne plade bores nu fire 3/4 mm huller til anbringelse af skruerne g. Placeringen af hullerne er på fig. o øverst markeret med sorte prikker, anbragt hvor de punkterede linier krydser hinanden.

Skruernes hoved forsænkes i en 2,5 mm fordybning, boret med et 4 mm bor. I centrum af f borer man en tilsvarende forsænkning. Denne forbindes med de fire øvrige ved hjælp af fire nedfilede kanaler, der giver plads til ledningerne fra signalskærmen. Se igen fig. o øverst. Fig o er i naturlig H0-størrelse.

De fire gennemboringer gennem fodpladen forsynes nu med 1 mm gevind, der tjener til fastgøring af de fire stikben, altså med andre ord de fire skruer g. Gevindet i disse skal altså svare til gevindet i pladen.

Af en 1/2 mm tyk messingplade, der har målene 15×25 mm fremstiller vi nu en uformet dækplade e. Pladens indvendige mål er efter bukningen 15×15 mm, og de to vinkelret ombukkede flige da 5 mm høje. Se fig. a.

Fodstykket f skal nu passe ind i dækskærmen e uden at stramme.

Herefter filer man med en rund nålefil to modstående hak i kanten af f. Se fig. p øverst, her er undersiden af f vendt opad. Hakkene skal altså files i den flade og i de kanter af f, der vender nedad, når signalet er monteret.

Herpå lægger man f ned i dækpladen e, hvis opbukkede flige nu med små lette slag fra en lille hammer presses ind i de nyligt filede fordybninger i f. Det færdige resultat ses på fig. p. Fjederkraften i dækskærmen klemmer nu denne fast mod fodstykket, der yderligere er fastlåst ved hjælp af de i kanten af f og i fligene på e værende hak.

Nok om fodstykket. Hellere lidt om monteringen.

Signalet forsynes nu med ledninger. Vi lodder forsigtigt en ca. 8 cm lang tynd, blød ledning til bagknoppen på hver pære. Ledningerne presses derefter ind i det åbne profil. stikkes gennem dækpladen og anvendes i alle andre boremaskiner. Borene giver rene glatte huller i alle træsorter, også selv om træet er fyldt med søm og skruer.

Med motordokken som fundament kan monteres stålborster, polereskiver eller et specielt slibestyr med afskærmet 100 mm smergelskive og stilbart anlæg til slibning af værktøj og knive. Smergelstenen kan erstattes af en 150 mm planskive med påklæbet sandpapir til pudsning af træ. Foran planskiven sidder et bord, 135×200 mm, der kippes indtil 45°. I bordet findes en notgang med et stilbart lan.

Pudsning kan også udføres med en almindelig gummibagskive og sliberondeller. Hertil fås en særlig slibeslæde, der gør slibningen ensartet og hindrer skiven i at forløbe ved at holde den i en konstant vinkel med arbejdsstykket.

En vibrationspudser fuldender muligheden for færdigbehandling af træarbejder. Den har en 90×190 mm pudsesål af gummi, der monteres med almindelig sandpapir.

Savudstyret fås stationært som rundsav i form af et meget solidt støbejernsbord, som motoren spændes op under i en indstillelig bespænding, således at snitdybden kan reguleres fra 0—43 mm med en 150 mm klinge. Klingens beskyttes af en skærm, der hæves, når træet føres frem. Skær-

men er temmelig spinkelt udført i sammenligning med bordet, men den opfylder sin mission. Bordet måler 305×325 mm, men kan udvides til 455×325 ved hjælp af to gitterformede forlængere.

Rundsaven findes også i transportabel udgave med 47 mm snitdybde. Sålen er indstillelig i smig indtil 45° og et stilbart sidelan gør det let at holde retningen. Klingens sikret med automatisk teleskop-skærm.

Stiksaven er anvendelig både på den almindelige transportable facon og opspændt »på ryggen« i motordokken. Her tilføjes et 200×200 mm savebord, så man kan føre materialet hen over klingens 35 mm træ og 3 mm metal er de største materialetykkelser, stiksaven er beregnet til.

En 50 mm bred maskinhøvl hører til træbearbejdnings-udstyret. Den kan indstilles til spåntykkelser fra 0—3 mm. Ligesom savene kan den anvendes både i forbindelse med motordokken og i fri hånd. Bedst synes den efter vor mening at være i stationær opspænding som afretter. En svingskærm dækker den del af cutteren, der ikke skærer i træet.

Trædrejebanken fuldender byggesættet. Den er bygget op på to 28 mm rørvanger og har i pinoldokken en trapeformet kileremskive, hvorved hastighederne kan varieres fra 900—3.200 o/m. Største drejediameter er ikke mindre end 200 mm og

Aktieselskabet
DANSK NORMAL-TID
Grundlagt 1898
Vestergade 10 . København K.
Telf. C. 2150

INDREG. VAREMÆRKE

ELEKTRISKE URE

Nye og brugte spillekort

Bogbinderartikler for amatører.

Husk - to huse fulde af bøger.

Samlede værker og enkelte bøger købes.

Aarhus Antikvariat

Volden 19-21. Tlf. 2 19 62

Frimærker og tilbehør

Mankoliste-service

Skandinavien—Holland—Frankrig—Schweiz o. a.

Verner Østergaard

Skolegade 24 - Århus - tlf. 2 76 02

Århus

Hobbyforretning

Frederiksgade 17 - Telf. 2 41 87

Alt til modeljernbaner

Hjørring

Slagtermester VALD. KJÆR

Østergade 33 - Hjørring
telf. 768

Prima okse-, kalve og lammekød
griseflæsk. - Frisklavet fars

RUDS BAGERI

Bent Pedersen - Løkkensvej 3
1. kl.s brød og kager
Bestillinger modtages
Telf. Hjørring 983

Jernbanepersonalet anbefales

Selskabslokalerne

Østergade 52 - Hjørring
Telefon 1896
Birgit og Anton Jensen

Skagens Farvehandel

Martin Støtt
Farver - Lakkør - Tapeter
Trindelvej 5 - Skagen - tlf. 4 13 35

A/S Skagen Kul- og Trælastforretning

Chr. d. X's vej 16 - Skagen
*4 12 77

DSB vognmand

Frode Jensen's enke
AL LETTERE VOGNMANDSKØRSEL
Frihedsvej 15 - Hobro - Telf. 622

Jernbanepersonalet benytter

Sparekassen for Aars og Omegn

Indlånskapital 8,8 mill. kr.
Telf. Års 25 og 251

Rekord Vask

Østergade - Bjerringbro
1. kl.s skånsom vask

VRAA APOTEK

Telf. Vraa 61

Sjælland

Frugt- og grøntforretning

Eva Jespersen, Østergade 2
1. kl. frugt - grøntsager
Varer bringes
Telf. Frederikssund 493

BAGERGAARDEN

A. Nørgaard, Jernbanegade 12
Telf. Frederikssund 137
Kun 1. kl. brød og kager

Restauration

Dronningholm

Svend Larsen
God mad - God kaffe
Telf. Frederiksværk 229

Jernbanepersonalet anbefales

Manufakturhandelen

Else Andersen, Nørregade 13
Telf. Frederiksværk 107
Uldgarn - metervarer
TRIKOTAGE

Bornholmer-Bageriet

Sv. E. Nielsen
Ydunsvej 1 - Næstved
Telf. 1114
1. kl.s brød og kager

Legetøjsmagasinet

Grete Hansen
Skt. Hansgade 19 - Ringsted
Telefon 354

Stort udvalg i mekanisk legetøj
trælegetøj og bijouteri

Jernbanepersonalet anbefales

SHELL SERVICE

Køgevej, Ringsted, tlf. 2051
Benzin - olie - vask
Mullgradde olie

- STØT vore

ANNONCØRER

Sjælland

Jernbanepersonalet anbefales

METRO Vask

E. Kamp Jensen
Jernbanegade 58 - Roskilde
En 1. kl.s vask
TELEFON ROSA 5800

Restauration

Bakkely

J. Aa. Mattsson - Køgevej 56
Telf. Roskilde 669 - 2983

Beier's Farver

Algade 47, Roskilde
Farver - Tapeter - Lakker
Tlf. Rosa 5485

Vi anbefaler

Restaurant KONGSGAARDEN

(hjørnet ved rådhuset)
Selskaber modtages
Tlf. Roskilde 181 og 182

SMITH & CO.

bagtryk

Sdr. Banevej 5, Hillerød
tlf. 249

Købmand H. E. Frøslev

Blegstræde 4, Holbæk, tlf. 332
Alt i 1. kl.s kolonial

Renseriet ELEGANT

kemisk tøjrensning
Ahlgade 55, Holbæk, tlf. 1134

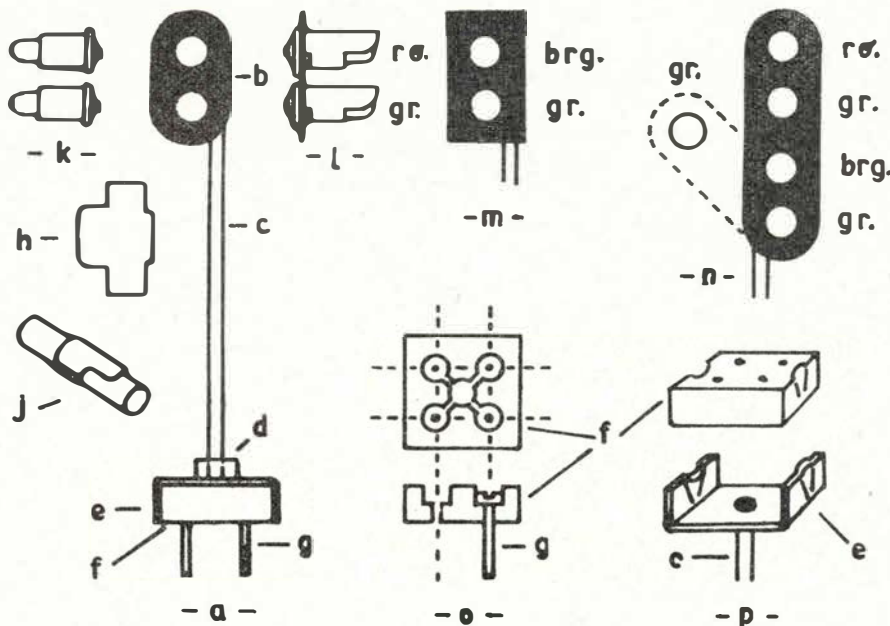
Elm Iversen Vinhandel

Flensborggade 11
København V
Telefon Eva 8082 - 8201

de frie ender fastgøres omkring hver sit skruehoved på g. Disse er 10 mm lange maskinskruer, der blot skrues fast i fodpladen. Da pærerne er forbundet med stellet, må dette forbindes med et tredje ben i fodpladen. Dette gøres med en lille stump ledning, der er fastlodet til undersiden af f. For at give plads til de sammenfoldede ledninger i foden efter samlingen, kan det undertiden blive nødvendigt at fjerne yderligere materiale fra oversiden af f.

Fødeledningerne til signalet samt signalet selv fastspændes med møtrikker på benene.

Fig. m viser en signalskærm for et togvejssignal. Fig n et gennemkørselssignal. Den punkterede tegning angiver en evt. forgreningsangivelse. Her kan vi ikke klare den med fire ben, men må have seks, hvorfor fodstykket her må være 8 mm længere for at give plads til yderligere to ben.

Arbejdstegning til signaler

Pæerne farves med klar lak, tilsat det ønskede farvestof. J. B. Dyrkilde.

Til modelbanebyggerne

Såfremt der er specielle emner, der ønskes behandlet under denne rubrik, hører vi gerne derom, og skal såvidt gørigt bringe det under denne rubrik.

Millers Falls

har siden 1868 fremstillet værktøj i gødet-selv bevægelsens fædreland USA. Man forventer derfor ganske naturligt, at det må være noget særligt. I sin opbygning og i antallet af funktioner er systemet det traditionelle: Ved sammenkobling med tilbehøret fjernes borepatronen, så det kan monteres direkte på motorens aksel, hvilket giver den solideste og korteste forbindelse, så skadelige og generende vibrationer undgås mest muligt. Både motor og tilbehør er præget af en styrke og kvalitet,

der overbeviser en om, at det kan holde til selv ukyndig behandling.

Håndmotoren er af pistoltypen med det slanke håndtag anbragt under maskinens balancepunkt; en hensigtsmæssig anbringelse, da det er en ret stor og kraftig motor på 340 Watt, der udvikler $\frac{1}{3}$ HK, vel nok den kraftigste på markedet. Motoren er tillige af de hurtiggående med et omdrejningstal, ubelastet, på 3.200 o/m. Til borearbejde kræver det ubetinget high-speed bor, som i Jacob's tandkransborepatronen kan opspændes med indtil 10 mm diameter. Svært borearbejde udføres bedst med lavere hastighed, der kan opnås ved hjælp af et særligt reduktionsgear med udvekslingsforholdet 7:1, herved nedsættes tomgangshastigheden til 460 o/m.

Til stationær anvendelse på bæk fås en svær støbt motordok, der holder maskinen urokkelig fast i det gevind, dens sider er udstyret med. I disse gevind kan der også anbringes et støttehåndtag til frihåndsarbejder. Ud over det almindelige støttehåndtag kan motoren også monteres med et »sparegreb« af samme type, som de svære industrimaskiner er udstyret med. Det er særdeles velegnet til svært borearbejde i fri hånd. Præcise borer udføres lettest med motoren opspændt på den lodrette borestander. Den har et støbt bord på 200x300 mm, hvoraf en flade på 175x175 mm er plansleben. Holderen på den stabile 30 mm søjle har fjederpåvirket trykarm med dybdestop indtil 55 mm. Til bore- og pudseudstyret hører også et 90° vinkeldrev, der dels kan give en bedre håndstilling til polering og dels gør det lettere at bore i vanskeligt tilgængelige kroge. Af særlig interesse ved boreoperationerne kan vi nævne, at »Millers Falls« også fremstiller high-speed bor til træ. Maskinen kan bore indtil 25 mm i træ med disse bor, der naturligvis også kan anvendes i alle andre boremaskiner. Borene giver rene glatte huller i alle træsorter, også selv om træet er fyldt med søm og skruer.

HSV

kvalitetstransformatorer

til alt overalt

Type 1	50 watt	65.00
Type 1A	30 watt - blå	65.00
Type 4	2x40 watt	125.00
Type 4A	2x30 watt - blå	125.00
Type 5	30 watt	84.00

12 måneders garanti for fabrikationsfej

Forhandles af legetøjs- og hobbyforretninger over hele landet, hvor vort udførlige katalog udleveres gratis?

Aarhus

ARBEJDER SPARE- OG LAANEKASSEN

for Aarhus og Omegn

W. BANZHAF A/S

Adda

regne- og bogholderimaskiner
Søndergade 8 - Århus - tlf. 2 25 33

Symaskiner - stadig et sting foran
Reparationer udføres
Bruunsgade 51 - Århus
Telf. 3 31 21

Blikvarefabriken Aabyhøj A/S

Nordrevej 4 - Åbyhøj
Telefon Århus 5 82 00

Aktieselskabet

Brødrene Dahl Århus

Brabrand-Århus Rutebil

Telefon 6 01 93

1/2 COORDINA

Jernbanepersonalet handler i

E. B. M.

Østergade 1, Århus - Tlf. * 2 17 77

Jernbanepersonalets damer
anbefales

Damefrisørsalon "LADY"

v/ fru Ida Vinderskov
Max Møllersgade 2 B - Århus
1. kl. nobel betjening
Telf. 2 59 39

Har De brug for en --

ELEKTRIKER A/S EIFA

Jægersborggade 38 - Århus
Telf. 2 67 66

FUGLEMANDENS

egne fine blandinger for:
Undulater: 1/2 kg kr. 0,65
Kanariefugle: 1/2 kg kr. 0,95
Tropfugle: 1/2 kg kr. 0,85

BLAABERG

Brandstrupsvej 58 - Århus
Telf. 6 78 30

MAJA GAMMELGAARD

Bog- og papirhandel

Ny Munkegade 4, Århus - Tlf. 2 17 37

det bedste der er fremme

I ALLE MÆRKER

INGHARDT MADSEN

REGINAKRYDSET

TELEFON 2 60 68 AARHUS

Rullegardiner - Papir - Plastic
afhentes og lev. samme dag

HANNIBALS EFTF.

Fr. Allé 101 - Århus - Telf. 2 12 16

TAGE HANSEN

- * Tapet - Malervarer
- * Linoleum

Nørregade 49, Århus - Tlf. 3 22 88

Højbjerg Taxa

Rosenvangs Alle 247

Telf. 7 00 52

Århus

I. HØJBJERG

går man til fagmanden,
når det gælder
ure, briller samt reparationer
C. BACH KNUDSEN
Rosenvangs Allé 174 - Højbjerg
Telf. 7 05 39

M. Jepsen Slagterforretningen

Vester Allé 18 - Århus
Telf. 2 59 21

Nye og brugte

Kakkelovne og kaminer

Gruekedler, riste, rør, sten.
Reparationer udføres
JENS WESTERGAARD
Vesterport 8 - Århus
Telf. 2 53 45

Korset Specialisten

Dagmar Schultz Petersen

KAWO korsetter

Ryesgade 28 . Telf. Århus 2 40 26

DEN NYE KIOSK

Kommunehospitalet

Århus - Telf. 20932

Alle dagblade og ugeblade

Konfekturer - Is - Frugt
Tobak - Sodavand

I. P. Lunds Eftf. A/S

Gørtler - Metalstøber

Metalvarefabrik

Armaturfabrik

Klostergade 18 . Aarhus

Telefon 2 00 48

H. H. MADSEN & SØN

Kød - flæsk - pålæg

Fr. Allé 129 - Århus - Telf. 2 41 77

Kornkompagniets
statskontrollerede
Foderblandinger.

Under Kontrol af

Statens Foderstofkontrol.

AKTIESELSKABET
KORN- OG FODERSTOF KOMPAGNIET

Grundlagt 1896

Hovedkontor: Aarhus . Tlf. 6800

Aktiekapital 9 mill. kr.

længden mellem pinolerne 750 mm. Drejebænken kan også trækkes af enhver stationær motor.

Foruden værktøjsudstyret fås en bone-maskine med to roterende børster, der giver spejlblanke gulve til husmoderens fryd. Hækklipperen tager skår på 300 mm i

hækken med sine 16 tænder. Et virkelig effektivt stykke værktøj til et kedeligt stykke arbejde. Hækklipper, stiksav, transportabel rundsav, pudsesål m. m. kan foruden til »Dyno-Mite« motoren fås i en udførelse til anvendelse på alle de gængse håndmotorer.

som udenfor, idet der både var filmforevisningssale og sale specielt beregnet for fremvisning af dia-projektorer. Her var kabiner for hvert enkelt land, der var repræsenteret på udstillingen, derimellem også Danmark. Der var cafeteria, hvor man foruden kaffe også kunne få andre drinks, altsammen ganske gratis, når man var Agfa's gæster. Ja — det var faktisk en betingelse, at man var det, for man kunne ikke selv købe noget i cafeteriet, da der ikke blev modtaget almindelige penge, men kun messepenge af plastic, hvori Agfa-navnet var præget. Så var der hele den tekniske side af udstillingen, mængder af mørkekamre, hvor fagfotograferne fik oplysninger om det nyeste i mørkekammer-tilbehør, store og små maskiner som en almindelig amatør slet ikke begreb noget af, skyllekar og fikserkar og meget andet indviklet, men dyrt at se på.

Af nyheder var jeg så heldig at se følgende apparater demonstreret for fotohandlere:

FOTO hobby

Masser af AGFA nyheder

(Fortsat fra side 269)

Jeg havde imidlertid lovet Jernbane-Bladet at kigge lidt på Agfa's stand, for på denne måde at fortælle lidt om, hvad der gemmer sig bag sløret, og hvad vi kan forvente at få del i af nyheder i det kommende år.

Jeg gik derfor langsomt og sikkert mod hal 7, der lå mod nord midt i udstillingsterrænet. Indgangen var, fra den side jeg ankom, anlagt som en forretningsgade, der prangede med mange smukke vinduer. Her var alle de nye varer præsenteret i supermoderne arrangementer, med effektbelysninger, der fik publikum til at komme med begejstrede udbrud. I denne gade så man også en legemsstor dukke forestillende en mand, der med et Agfa-kamera i hånden uafbrudt gav orienterende oplysninger, idet han bevægede både mund og øjne på en meget naturtro måde. På vej ind i selve hallen kom jeg forbi Agfa's specialudstilling for Magnetobånd, disse lydbånd man bruger ved radiofonierne, når man skal optage såvel tone som billeder til senere udsendelse, og som også amatøren bruger hjemme, når han leger med sin båndoptager. I et stort arrangement så man et helt orkestres instrumenter anbragt i den orden, en orkesterleder ville have anbragt orkestermedlemmerne i, alt efter instrumenternes beskaffenhed, blot var der ingen musikere at se i dette orkester. Men lyden var der — brusende og klangfuld — lige fra den enkelte sarte klokke tone til det fulde orkestres styrke. Det var overbevisende og betagende at lytte til. Lidt længere henne optog man fjernsynsbilleder

på Magnetobånd, publikum kunne agere som medvirkende, og senere se sig selv på skærmen. Der var altid et hav af mennesker ved disse to stande.

Så gik man ind i et halvmørkt lokale med hundreder af Agfacolor-diaositiver med lys bagved. Der var diapositiver med mennesker i legemsstørrelse, og der var motiver af dyr og blomster — store flotte og betagende at se på. Der var også originale størrelser som for eks. 24×36 mm, 6×6 og 9×12 cm. Der var noget at se på, og der var noget at lære for den, der endnu kun er på det begyndende stadie af farvefotografien.

Så kom man ind til kamera-baren, en ca. 30 meter lang disk, hvor samtlige kameraer blev demonstreret og forklaret. Sikken et mylder, og sikken en interesse der var fra publikums side, når de dygtige kameraspecialister gennemgik nyhederne. Dagen lang kom der nye gæster til, der ønskede forklaringer, og altid blev de mødt elskværdigt og veloplagt af ekspedienterne ved baren.

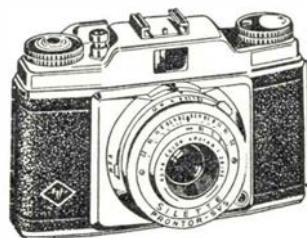
Så var der døren. Den må jeg fortælle om. Jeg havde set et utal af mennesker gå gennem en ganske bestemt dør, hvor en af Agfa's medarbejdere stod og holdt vagt. Jeg forsøgte også at gå gennem døren, men blev venligt, men bestemt standset, idet jeg fik at vide, at det kun var for forhandlerne. Jeg beklagede, at jeg ikke fik lejlighed til at skrive om denne sikkert interessante afdeling, og fik derefter overtalt dørvogteren til, at jeg lige måtte gå en hurtig runde derinde og komme samme vej ud.

Herinde var der lige så megen plads

De Skulle Bruge

KAMERAER OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

Fra raftehegn til PILOTERINGSPÆLE

— kort sagt:

Træ til ethvert formål

Skovfoged OLE E. OLESEN

Højbjerg pr. Langesø F. — Tlf. Blommønstlyst 308

Amatør se her!

Alle størrelser film fremkaldes, kopieres og forstørres. 6x9 40 øre - 7x10 50 øre - 9x9 og 9x12 55 øre - 13x18 2 kr.

Kvalitetsarbejde - hurtig levering - send Deres film til
NØR FOTO Bülowvej 21 - Eva 1686 - Kbhv. V.

Randers

Ankerstjerne & Eriksen

Bogbinderi
Jens Schriver (ny indehaver)
Kun 1. kl.s arbejde
Storegade 10 - Randers - tlf. 1853

Gørup Christensen

Installationsforretning
Lamper og lysekroner
Energivej 53 - tlf. 2115
Randers

KIOSK „LERVANGEN“

v/ C. H. Pedersen - Lervangen 56
Randers - tlf. 6225
Dag- og ugeblade
Skriverekvisitter
Telegrammer til alle lejligheder

Niels Ebbesens Bar

Storegade 12 - Randers - tlf. 1744
Her får De maden uden
ventetid til billige priser

TANDLÆGE

Thomas Rud Rasmussen

Erik Menveds Plads 2 - Randers
Konsultation: 9—12 og 13,30—17,00
Lørdag 9—12
Telefon 5155

Hobro

Jernbanepersonalets damer anbefales

Salon MINNA

Adelgade 74 - Hobro - tlf. 1148
1. kl.s moderne hårpleje
Spec. klipning
Grethe Gade

Hvilehjemmet HOBRO

Jens Bøje
Banegårdsplads - Hobro
1. kl.s pleje til moderate priser
Telf. Hobro 107

Sv. Mejlstrup

Autolakereri
Brogade 52 - Hobro - Tlf. 1083

Sprøjtrelakering og
undervognsbehandling.

Viborg

Broparkens Kødudsalg

Broparken 4 - Viborg
Telf. 2802
Kun 1. kl.s kød - flæsk
og pålæg
O. Skødt.

Philipsen & Hall ½

aut. elektroinstallatører
Eianlæg udføres overalt i
landet. — Radio - køle-
anlæg. - Lys - kraft
Udfører arbejder for DSB
Viborg. Sct. Mathiasgade 58. Tlf. 173-174

Aktieselskabet

Privatbanken for Viborg og Omegn

Telefon 2600

Tandlæge Søren Glavind

Vestergade 1 - Viborg
(Andelsbankens bygning)
Telf. Viborg 3070

Herning

Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse

Østergade 10 - Herning - Telf. *10

La FRANCE

Altid friske
blomster
v/ E. Rasmussen
Herning - Telf. 152
Østergade 12

Vagn Trillingsgaard

Tømmerhandel
Ved Tingvej - Herning - tlf. 35 - 3535
Tilbud gives paa alt i trælast
bygge- og isoleringsmaterialer

Brødudsalget

Jasminvej 11 - Herning - tlf. 2324
Kun 1. kl.s varer
Børge Johansen - (ny indehaver)

Skive

Skive og Omegns Andelsvaskeri

Brårupgade 16 - Skive
Telf. Skive 13 - 424

SKIVE RUTEBILSTATION

Telf. 10 - 30

Aalborg

Restaurant GRAND

Frederikstov, Ålborg
Telefon 2 30 26

Det danske Gødningskompagni A/S

Ålborg afdeling
Tlf. *2 00 22

Kolonialforretningen

Per Larsen
Poul Paghsgade 16 - Aalborg
Kolonial - vine - tobakker
konserves. — Spec.: kaffe
Telf. Aalborg 2 25 08

A/S NORVIN & LARSEN

Ingeniør- og
entreprenørforretning
Udfører arbejder for DSB
*
Jernbanegade 21 - Aalborg
Telf. 2 85 99

Aktieselskabet Pedershaab Jernstøberi

Brønderslev
Telefon 101 og 162

A. L. ANDERSEN

Aut. el-installatør
Fårup - Telf. 40

En helt ny kameratype Agfa Isoly, til format 4×4 cm, men på almindelig 6×9 rullefilm. Det vil i realiteten sige et småbilledkamera til farve, et kamera, der leverer billeder, som passer ind i 5×5 cm formatet, så man kan fremvise dem med sin småbilledprojektor. Kameraerne er lige så nemme at arbejde med som Agfa Isola, og de vil senere kunne fås i 3 udgaver. Agfa Isoly I med Agfa Achromat 8,0, Agfa Isoly II med Agfa Agnar 6,3 og Agfa Isoly III med Agfa Color-Apotar 3,9. Til disse apparater findes også en helt ny blitz, Isoly-Blitz, der er meget smukt formgivet.

En specielt konstrueret 4×4 Color-projektor Agfa CP 44, der også kan fås med indbygget ventilator.

To nye Color-projektorer til småbilledmagasiner (automatisk fremføring af diapositiverne). Til den ene af dem kan man, når man ønsker billedet skiftet, bruge en slags fløjte, der ikke almindeligvis høres af det menneskelige øre.

Der var nye smalfilmoptagere i 8 mm.

Hypermoderne smalfilmprojektorer (8 mm) til fremføring af toneunderlægning, efter behag via tonebånd eller tonespor.

Nye kikkerter, en vare Agfa efterhånden tager mere og mere op.

Der var også noget nyt i de dyrere kameraer i Optima-genren, men det var umuligt for mig at se, hvad det gik ud på, da der var så mange tilskuere på denne stand.

Jeg tror, jeg ved en gennemgang af Agfa's afdeling kan tillade mig af slutte med følgende lille kommentar: Det set afhænger af øjnene, der ser det, muligvis ville nogen have heftet sig ved andre ting end jeg, men det er umuligt at give en fuld oversigt over et så mægtigt udstillingsarrangement. Hvad der slet ikke er omtalt er de utallige filmmærker, der var repræsenterede, og hvoraf også Agfa kom med nye ting. Men forhåbentlig har De af disse linier forstået af hvor enormt format udstillingen var, og at det selvfølgelig ikke kun var hos Agfa nyhederne florerede.

Personalia

Horsens

O.trafikkontrollør J. M. Kaae, Horsens, er udnævnt til stationsforstander samme sted, hvor stfst. E. Jensen har søgt afsked på grund af alder (67 år).

Jejsing

Trafikekspedient Th. Sørensen, Laurbjerg, er udnævnt til stationsmester i Jejsing, hvor stfst. H. Hinrichsen efter ans. er flyttet til Hjordkær.

Dødsfald

Maskiningeniør A. P. Christensen, fh. Cvk. Kh., 98 år.

Overportør A. P. Taur, fh. Kh., 87 år.
Togfører N. T. Nilsson, fh. Tønder, 83 år.
Stationsforst. H. P. Hansen, Tinglev 1933—45, 82 år.

Rangermester Frits Christensen, fh. Kh., 82 år.
Stationsforst. H. Olesen, Nivå, 1934—48, 80 år.

Maskinpasser J. C. Jørgensen, fh. mdt. Gb., 77 år.
Trafikkontrollør V. P. Mikkelsen, Charlottenlund, 69 år.

O.baneingeniør E. Thybo, I. distrikt, 69 år.
Lokfører A. C. Henriksen, fh. mdt. Gb., 69 år.

Togfører B. E. Mikkelsen, Frederikssund, 68 år.

Kedel. overportør A. V. Bentdsen, fh. Kh., 66 år.

Portier A. C. Nielsen, Kh., 66 år.
Stationsbetjent F. J. Jørgensen, Sorgenfri, 66 år.

Stationsmester J. M. Christensen, Langholt, 65 år.

Pakhusformand J. M. Christensen, Struer, 64 år.

Stationsforst. J. V. Jensen (fh. SFJ) Espe 1944—54, Kværndrup fra 1954, 64 år.

Ingeniør A. Kjær, Signalvæsenet, 56 år.
Stationsbetjent H. D. Poulsen, Silkeborg, 36 år.

Forenings-nyt

Landsorkesterstævnet i Odense

Dansk Jernbane Orkesterforbunds landsorkesterstævne i Odense i september gav et underskud på 1800 kr., og Odense Jernbaneorkester, der stod som arrangør af stævnet, har andraget byrådet om et tilskud på 900 kr. til dækning af underskudet. Orkestret tilføjer, at et lignende stævne i 1959 blev afholdt i Kolding, og at Kolding kommune til dækning af arrangementsudgifterne bevilgede 1480 kr.

I sit møde vedtog byrådet at give Odense Jernbaneorkester 900 kr. til dækning af halvdelen af underskudet.

Modelbaneforening besøger Rødby havn

Dansk Modeljernbaneforening fra København besøgte for nylig Rødbyhavn. I turen deltog et lille halvt hundrede modeljernbaneinteresserede og damer. De studerede nøje modellen af færgehavnen i udsigtstårnet og så derefter anlægsarbejderne på nærmere hold. Efter turen på havnen besøgte man stationsforstander Haugaard Rasmussen, hvor man så på sønnens modeljernbane.

Sverige bevilger 140.000 kr. til internat. musikkonkurrence

Hovedpunktet på den CISPM-kongres, som samtidig med stævnet blev holdt i Amsterdam, var spørgsmålet om 1961's musik-konkurrence.

Svenskerne løb af med sejren. Den svenske stat har bevilget 140.000 kr. til arrangementet, men også stillet betingelser: mindst 8 nationer skulle melde sig. Det blev foruden de skandinaviske lande Holland, Belgien, Tyskland og Luxembourg. Man håber, der kommer flere med til stævnet, der bliver i Stockholm i juni.

B. Johansen - Tricotage

Houmeden 12 - Randers
Telf. 2051

Glædelig jul og god julerejse
ønskes af

Skagensbanen

Første hjælp er største hjælp

Udenlandstjenesten - S.O.S. tjenesten
Entrepreneurarbejde udføres med
3-akslet GMC og 20 tons blokvogn

ZONEN - Ringsted - tlf. 550

Horsens

Andelsvaskeriet Horsens

Norgesvej - Telf. Horsens 2 19 22

- det gi'r en duft af renhed!

H. CHRISTENSEN

Ure og optik
Vesterport - Horsens
Lige for banegården
Telf. Horsens 2 34 96

Landbosparekassen

i Horsens

Rædersgade 5 - telf 2 12 22
Åben: 9,30-12,30 og 14,00-16,30

NY MISSIONSHOTEL

Jørn Rasmussen, Smedegade 68
Nymonterede værelser
Byens bedste mad og kaffe
Tlf. Horsens 2 51 50

Odder

HADS HERREDS SPARE- OG LAANEKASSE

ODDER

Krøluldsfabriken ANGORA

ODDER

Orla W. Petersen BOGTRYKKERI

Rosengade 8 - Odder
Telf. (065) 4 10 04

Hovedgaard Savværk $\frac{1}{5}$

Telf. 45

Hatting

Hatting Brugsforening

Telf. 6

Hatting Møbelfabrik

»Hattinghus« telte

A. M. Madsen & Søn
Telf. 70

Flern og flere forlanger

Hatting Tvebakker

fordi de er spørde
(men tåler ikke
stød)

Hedensted

A. SKIBSTED

Herre- og drengeekvipering
Telf. Hedensted 85

Hedensted Købmandshandel

Jensen & Østergaard
Kirkegade 29 - Telf. 24

De unges hjem

Hedensted - telefon 52
1. kl.s spisested

Ricard Bach

Hedensted - Telf. 146
Radio og Fjernsyn

HADSTEN OG OMEGNS SVINESLAGTERI

Telf. Hadsten 91
Udsalget Søndergade 5 - Telf. 55

E. DAHL

Aut. el-installatør
Løsning - Telf. 127

Løsning Boghandel

J. Johansen
Telf. Løsning 93

Ejstrupholm

Den grønne Butik

Frugt - grønt - blomster
Ellen Nielsen
Stationsvej - Ejstrupholm

Ejstrupholm Andelsmejeri

Telf. 6

Ejstrupholm Møbelfabrik

Telf. 30

Ejstrupholm Trælasthandel

Telf. 73

Langå

AAGE RASMUSSEN

Scharlings eftf. - Telf. 85 - Langå
Alt i dame- og herrekonfektion
samt manufaktur
Bredgade 15

Dansin Maskinfabrik

LANGÅ

Langaa Dampbageri

C. G. Clausen - Telf. 34
DE har ret - vort brød og kager
er det lækreste!

Farvehandler Laurberg

Adelgade 127 - Skanderborg
Tapet - Farve - Linoleum
Telf. 275

STENVAD kager

- det STORE navn
i SMÅkager

BOG-anmeldelser

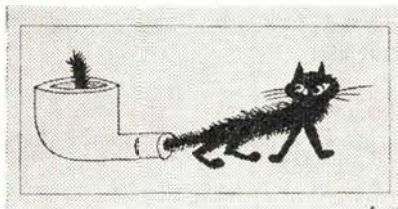
KUNSTKORT

POVL CHRISTENSEN

træsnit

5 dobbelte kort med kuverter kr. 3.85

MOGENS ZIELER

tegninger og linoleumssnit

5 dobbelte kort med kuverter

Dansk, engelsk, fransk og tysk tekst

Gå ikke fra mig

Harold Robbins, der herhjemme har et stort og trofast publikum, har føjet endnu et eksemplar til rækken af velskrevne bøger. »Gå ikke fra mig« står måske rent umiddelbart en anelse svagere end hans seneste bøger, men den er uden diskussion fængslende og behandler et emne, der heller ikke herhjemme er ukendt: En dygtig forretningsmands forhold til en smuk kvinde, et kundeemne, der bliver en del af hans liv. Reklamemanden Brad Rowan er midt i tilrettelæggelsen af et stort fremstød, der vil fordoble omsætningen i hans blomstrende virksomhed. En

god ven ringer ham op og beder ham tage venligt imod en enke, der behøver hjælp til en kampagne for poliosagen. Brad siger ja for gammelt venskabs skyld, og vrisser lidt halvurt »goddage«, da enken bliver vist ind på hans kontor. Så løfter han hovedet og ser på den indtrædende, og så slår lynet ned. Enken er en blændende smuk ung kvinde, og kun Harold Robbins kan beskrive hvordan en sådan koncentreret skønhed kan bringe en mand helt fra sans og samling. De to oplever et varmt pust af evighedens tidløse kærlighedslykke, og dette smukke forhold på kanten af firmaets ruin, holder læseren fangen lige til sidste ord. »Gå ikke fra mig« må være en oplagt gaveidé. At læse den er en oplevelse, der bør komme flest mulige til gode.

Grafisk Forlag. Pris kr. 14,50 — indb. kr. 21,50 og 27,50.

De vrede bjerge

Grafisk Forlag hentede sig som bekendt en solid succes på bogmarkedet med »Exodus«, Leon Uris betagende roman om det jødiske folks skæbne. Nu har forlaget udsendt endnu en roman af den kendte forfatter: »De vrede bjerge«. Noget sammenligning kan der ikke blive tale om. »Exodus« og »De vrede bjerge« har kun eet lighedspunkt: Et folks frihedskamp. I »De vrede bjerge« er det Grækenlands kamp mod den tyske besættelsesmagt, der behandles. Bogen er ganske udmærket, i visse passager spændende og dramatisk. Den rummer foruden de rent krigsmæssige facts også en dobbelt kærlighedshistorie, en velskrevet kontrast mellem den yndige og velskabte bondepige og den forfinede intellektuelle societypige fra Athen. Bogen virker hist og her lidt usandsynlig, for konstrueret, for vag i spørgsmål læseren har et naturligt krav på at få besvaret. Men det er en glimrende roman af en dreven og dygtig forfatter. En roman de fleste vil være glad for at eje.

Pris kr. 16,50 — indb. kr. 22,50.

Frontkammerater

Grafisk Forlag har desuden udsendt et nyt oplag af Sven Hazels hårdkogte roman »Frontkammerater«. Denne ligefremme og usminkede skildring af et kapitel af det tredje riges historie står overst på manges ønskeseddel. Skynd Dem! Den kan hurtigt blive udsolgt igen.

Pris kr. 24,50 — indb. kr. 32,50.

Gyldendals Tranebøger

Fire ny Trane har set dagens lys. I dobbeltbind finder vi Robert Graves »Jeg Claudius«. Det kræver vel ikke særlige historiske interesser at nyde denne vel-

skrevne bog. Men alligevel lægger man den fra sig med den tanke, at det var velgørende at få opfrisnet sin lærdom om romerrigets storhedstid. »Jeg Claudius« er spændende og interessant læsning. Man bringes tæt ind på livet af tidens store kejsere, Augustus med hans ærgerrige kone Livia, Tiberius med alle sine perverse luner og Caligula, sindssyg og fuldkommen sadist. Og endelig lærer man den invalide Claudius at kende, fra barneårene op gennem livet. Hans komiske ægteskab med jættekvinden Urgulilla, hans andet mislykkede ægteskab, og endelig hans tredie, hvor han i en alder af halvtreds år bliver gift med den femtenårige Messalina. Intriger, mord, sindssyge, jalousi og umættelig elskov. »Jeg Claudius« er et udmærket tidsbillede. Interessant læsning for unge og ældre.

I kamp med havet

Fra »Mytteriet på Bounty« husker vi, at »Bounty«s kaptajn sammen med nogle få trofaste besætningsmedlemmer blev henvist til en lille åben båd og Stillehavets storme, uden tilstrækkelig mad og kun ganske lidt vand. »I kamp med havet« handler om disse mænds utrolige strabadser på den 1½ måned lange færd tværs over Stillehavet. Men kaptajn Bligh får dem alle levende til civiliserede egne, og denne mands personlighed, sammen med de rædsler en sådan sejlads indebærer, gør bogen til spændende læsning.

Krigen mod salamandrene

Karel Capeks roman om de undersøiske trusler mod vor civilisation skal læses med lidt trang til eventyr i tankerne. Læser man den nøgtern og uden fantasi, vil man uvilkårligt sige: Sludder og vrøvl. Men forsøger man at leve med i kaptajn J. van Tochs opdagelse af disse salamandre på øen Tana Masa, og de hundrede problemer denne opdagelse medfører, så hygger man sig i et meget specielt selskab. Der er både vid og satire i fuldt mål i denne ejendommelige bog.

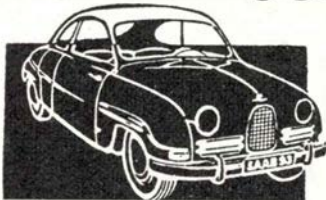
Høstgildet

»Høstgildet« og andre fortællinger af Martin A. Hansen behøver vist ikke nogen nærmere præsentation. Forfatteren kendes af de fleste som en skribent, der ejede et talent, som med rette er sammenlignet med Johs. V. Jensen. »Høstgildet« kan rent umiddelbart ligne en bog for de få, men er et dejligt bekendtskab for alle, der søger lidt længere end til »bestsellers« og murstenromaner. Martin A. Hansens fortællekunst er ligetil og dog af en særlig karat, det er smuk og følsom digtning.

Dobbeltbind kr. 5,75. Enkeltbind kr. 3,75.

V. J.

SAAB

Den
lynhurtige
svensker

Peders Radio

HEDENSTED - TELEFON 29

Autoriseret SAAB-forhandler

Forretningen med de gode, små vogne

Gode betalingsbetingelser

Flere gode ibyttetagne vogne på lager

Bøger om jernbaner

Tjenestemandens Lommebog

Foruden at bogen som sædvanlig indeholder alt det a jour førte løn- og pensionstof vedrørende statens, folkeskolens, folkekirkens, telefonselskaberne, privatbanerne og de store kommuners tjenestemænd er lønstoffet i år udvidet med de købstadskommunale lønninger, hvilket tidligere har været et savn.

Bogen kan rekvireres fra forlaget »Tjenestemandens Lommebog«, Myntevej 5, Risskov, ved indsendelse af 4,95 kr. på postgiro 564, foruden at den også fås hos bog- og papirhandlere samt i kioskerne.

Vulcan.

Charles Scribner's Sons, New York.
Ca. kr. 20.

Hvor er det synd og skam, at den amerikanske vekselkurs ligger så dårligt for os. Se nu denne dejlige børnebog, en historie om et gammelt lok, der kommer på valseværket, bliver hugget op, smeltet om og ender som klokkeboje i den internationale søtrafik. Den bog, som børn vil være lykkelige for blot på grund af de dejlige tegninger, bliver alt for dyr til at kunne sælges herhjemme. Den er det ellers nok værd.

Indian Railways Annual 1960.

Public Relations, Railways Board,
New Delhi. Ingen pris angivet.

Dette godt 300 sider tykke værk giver et godt indtryk af jernbaneforhold i Indien (og desuden lidt fra andre lande). Alene af den grund at jernbaner i Indien ikke er alt for rigt repræsenteret i den litteratur, der når hertil, er bogen værd at stifte bekendtskab med. Og når så yderligere såvel artikler som fotos er fortræffelige, ja, så glædes man over bekendtskabet.

P.S. Desværre er bogen lidt medtaget i ryggen af transporten med postvæsenet, men dog ikke mere end den lader sig reparere. Det eksemplar, redaktionen har fået til anmeldelse, udsættes til læserne. Er De interesseret i bogen, så skriv et brevkort, og vi trækker lod blandt indsenderne.

Rails West.

Superior Publ. Co., Seattle, USA.
Ca. kr. 90.

Tidligere har her været omtalt bøgerne »This Was Railroad« og »Pacifac Slope Railroads«, så lad os blot konstatere, at »Rails West« er tredje og sidste bind i denne strålende trilogi om jernbanen i dens allerinteressanteste tid i USA. En dejlig bog.

Jas.

Næstsidste nyt

Den der gerne vil —

Mon det virkelig er så svært at få ordentlige jernbanearbejdere? Ellers forstår jeg ikke, at vi husmødre, som bor op til banen, gang på gang skal generes med vink og tilråb af værste slags. Og især hvis jernbanearbejderne opdager, at man ikke vinker igen. Forleden var jeg så uheldig at vise mig i mit soveværelse i natkjole, hvor på et hylekor, bestående af 10—12 arbejdere, råbte eller skreg: »Naj, sikke brøster hun har, mand o.s.v. o.s.v.»

Hvad mine naboer tænkte, gad jeg nok vide. De må have troet, at jeg stod nøgen og vinkede til jernbanearbejderne, da der jo også blev vinket til mig. Naboerne kunne jo ikke se, at jeg ikke vinkede igen, men skyndsomt trak mine persienner for og forskansede mig bag dem af angst for de væmmelige mænd. Jeg synes, det er for groft, at man skal finde sig i den slags.

Man tænker uvilkårligt på de stakkels koner, der har så ulækre og brutale mænd. De ejer sikkert ikke en natkjole, for ellers ville det vel ikke vække vild opstandelse, fordi mændene ser en frue på 43 år i natkjole.

Men jernbanearbejderne generer sig skam heller ikke for at lade deres vand, ganske vist med ryggen til os, men med front mod »Det gule palæ«. Man skulle dog synes, at der fandtes bedre egnede steder end foran et stort boligkompleks.

Nu håber jeg, at de rette mænd ser dette nødråb fra flere husmødre.

Med tak for optagelse —

En der ellers ikke er bange eller snerpet.

Når du er dum, da vær blot stum, men med en kritisk mine. Straks gyser hver, som til dig ser, og tænker død og pine.

Med andre ord —

— Med forlov at spørge — men kunne De slet ikke tænke Dem at blive min pensionerede enke — engang ad åre?

Det er da soleklart

— I har da ikke tænkt jer at rejse til Malorca på denne årstid! — Der er 30—40 grader i skyggen!

— Jamen, den kan vi jo holde os fra.

Ingen tvivl mulig

— Jovist! — Tretten er, som enkelte siger, et heldigt tal, og jeg kan vedlægge beviset, for jeg havde engang 13 kyllinger, hvoraf de 12 døde, men den trettende den klarede sig!

Tiltagende interesse

— Hvor gammel er han? spørger hende på 16 stiltfærdigt.

— Hvordan er han? interesserer de 25-årige.

— Hvad er han? — Spørgerinden er nået de 30.

— Hvor er han? — Hende på 35 har allerede rejst sig.

Det turde være tilstrækkeligt

— De har aldrig været gift, vel, hr. feltmarskal?

— Nej, men jeg har deltaget i begge verdenskrige — og i Korea-krigen!

— og så var der

ledvogtersken der ikke havde spor på ...

LIND HANSEN
KULTORVET 14 · C. 6288
LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILLED MATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

Bladets læsere samt alle de mange, der også i år har vist »Jernbane-Bladet« deres interesse og støtte, ønskes herved en glædelig jul og et godt nytår!

Redaktionen.

Fredericia

Lækkert brød og friske kager

Telefon Fredericia 1006

Autolakereriet

S. Christensen . Calvinsvej 41
Fredericia . tlf. 1329

Al sprøjtelakering samt under-
vognsbehandling udføres

FARVEBOTTEN

Danmarksgade 23, Fredericia
Alt i malerverier og
moderne tapeter
Tlf. 1337

Fredericia Byes og Omegns Spare- og Laanekasse

Fredericia Mejeri A/S

Tlf. *1428

Jernbanepersonalet anbefales

Manufakturhandelen

H L. Christensen Holbergsvej 39
Manufaktur - trikotage
Telf. Fredericia 3123

NIELS CHR. JENSEN

Chokoladekiosken
Fredericia banegård
Is - frugt - chokolade

Skomager Kr. Jensen

Prangervej 45, Fredericia. Tlf. 2844
Fodtøj til alle.
Skistøvler - Gummifodtøj.
Træsko-reparation.

Fredericia

UGAARD & JENSEN
Danmarksgade 21 A, Fredericia.
Tlf. 332.
Alt i herre- og drengetøj.

Vin- og Tobaksforretning
Vesterbrogade 3 - Fredericia
Altid stort udvalg i tobakker og vine
Telf. Fredericia 2127

Børkop

BØRKOP HANDELSPLADS

Tlf. Børkop 1.

Børkop og Omegns Sparekasse

Daglig kl. 10-12 og 14-16.
Lørdag kl. 9-12.
Tlf. Børkop 67.

Jernbanepersonalet anbefales
Børkop Slagterforretning
F. Hollensen (ny indeh.)
Tlf. Børkop 24.

Vejle

Vi anbefaler

Banegårds- Restaurationen

Vejle - telf. 440

AKTIESELSKABET BERTEL NIELSEN & HAAHR

Vejle
Kulimport - Brændselolie
Telf. Vejle 3468

KØR SIMCA

Vejle Autohandel
v/ H. M. Pedersen
Borgvold 6 - Vejle - tlf. 2600

Vejle

Robert J. Willumsen
Grønnegade 18-20, Vejle
Manufaktur, trikotage og
sportsbeklædning en gros.
Tlf. Vejle 1600 - 3372.

Thisted & Warrer

Kulimport - Brændselolie
Havnegade 16 - Vejle
Telf. 45

Trekantens

Andelsvaskeri

Rugsted - Vejle - tlf. Rugsted 49
Indleveringssteder i
Fredericia - Vejle - Kolding

UNO - X

Vester Engvej 5, Vejle, tlf. 2744
Benzin - Olie - Service
Biler uden fører - tlf. Vejle 2463

Vejle Dampvæveri A/S

VEJLE

A/S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85
Telf. 335 - 336 - Kontorte: Telf. 507

Viggo Mathiesens Fabrikker

Fredericiagade 60 - Vejle
Telf. 2250 - 2251
Bihonning - Biavlsredskaber
Kunsthonning

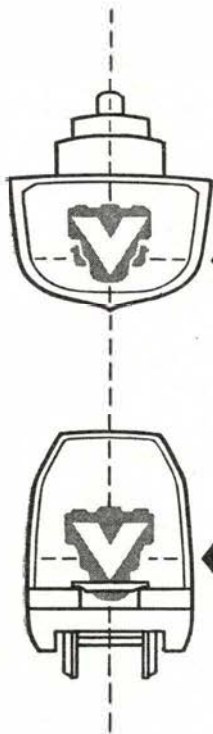
Thyregod Mølle

Foderstof- og gødningsforretning
Tlf. Thyregod 41

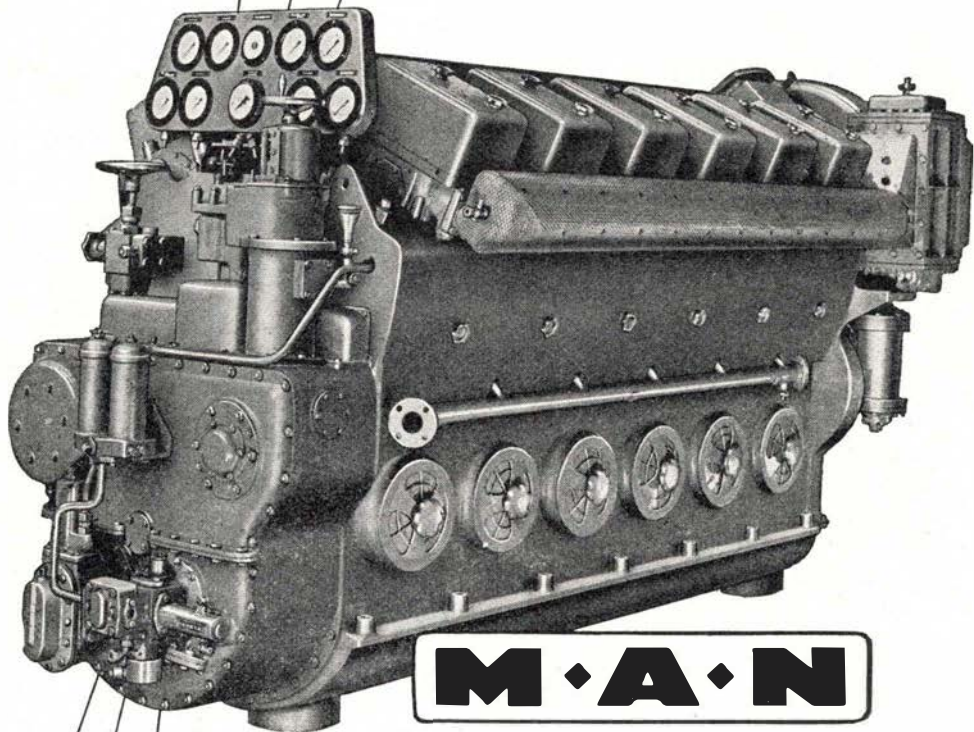

DIESEL

Motortypen VV udvikler
540-1160 ehk. ved 650-
1000 o/min. u/ tryklad-
ning, og indtil 2080/ehk.
med trykladning.

Bliver i stigende grad an-
vendt i lokomotiver og
skibe.

M·A·N

MASCHINENFABRIK AUGSBURG-NÜRNBERG AG · WERK AUGSBURG

Repræsentant i Danmark

PROTECHNICO $\frac{1}{2}$

VESTER FARIMAGSGADE 1 - KØBENHAVN V. - MINERVA 2062